THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIS
REFERENCE DEPARTMENT
SERIALS DIVISION
WASHINGTON, D.C. 20025 N

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: LUdlow 5-9500

Vol. LV Price 10¢ KETVIRTADIENIS — THURSDAY, BIRŽELIS — JUNE 3, 1971 Nr. 129

Iš tarptautinio socialistų suvažiavimo

Helsinky nedaryta nieko, kas erzintų sovietus

Helsinkis. — Praėjusią savaitę Helsinky konferavo visų šalių socialistai. Šių laikų socialistai jau nėra radikali politinė grupė, bet socializmo vardu suprantama kaip demokratinė santvarka, reikalaujanti, kad ūkinės priemonės priklausytų visuomenei. Tarp dele gatų Helsinky, be abejo, buvo dvi svarbiausios figūros: V. Vokietijos kancleris Willy Brandt ir Izraelio premjerė Golda Meir. Buvo ten dar kiti trys premjerai ir šeši buvę tokiais.

Svarbiausia pokalbio tema ar tik nebuvo socialistų santykiai su tais, kurie tokiais nėra, bet taip save vadina, su Rytų bloko "socialistais". Komunistams socialistai arba socialdemokratai yra didesni priešai nei dešiniosios partijos. Toj konferencijoj dalyvavęs Austrijos kancleris Kreisky paminėjo, kad devyniolikto amžiaus gale Vokietijoj socialdemokratai ir komunistai vieni su kitais buvo taip susipykę, kad jų kova net įėjo į istoriją. Juk savo laiku ir Leninas minėjo, kad "socialdemokratai komunistams yra tai, kas virvė pasmerktam mirti".

Sovietų nejudino

Helsinkio delegatai, kaip visi tokiais atvejais daro, padejavo dėl Amerikos įsimaišymo pietryčių Azijoje, smarkiau puolė Ispanijos ir Graikijos režimus, bet to nepadarė šiuokart prieš sovietų dominuojamą Rytų Europą. Nutylėjo ir įvykius Lenkijoje. Dar daugiau: rekomenduoja sovietų peršamą Europos saugumo konferenciją.

Šeimininkai suomiai leido suprasti svečiams, jog čia pat pašonėje... Taigi reikia ir atsargumo. Geriausia tai pavaizdavo vienas suomių laikraštis piešiniu su parašu: "Mieli sveteliai, jauskitės kaip namie, bet perdaug nešūkaukit. Mano šeimininkas gali išgirsti ir pradėti stuksenti į sieną".

Dar prieš kongresą suomiai, kviesdami kanclerį, keliavo į V. Vokietiją ir prašė Brandto nesabotuoti kariuomenių sumažinimo Europoje projekto, reikalaujant pirma sutvarkyti Berlyno reikalus.

Norėjo kviesti Allende

Dar vienas įdomesnis užkulisių momentas: suomiai buvo suplanavę į konferenciją pakviesti ir Čilės prezidentą Allende, bet kai tai sužinojo vokiečių kancleris, griežtai pasipriešino. Jei bus Allende, nebus Brandto.

Izraelio Golda Meir irgi buvo paprašyta neminėti sovietų vardo. Ji to laikėsi, bet nesilaikė kitas Izraelio atstovas ir savo kalboj paminėjo apie sovietų neostalinizmą ir žydų persekiojimą. Kitą dieną Helsinkio gatvėj prie suvažiavimo salės pasirodė demomstrantai su plakatais: "Golda, važiuok namo".

Vienas suvažiavimo delegatas prisipažino, kad kai socialistai valdžioje, jie atsidūrė labai sunkioj padėty, kaip suderinti iki šiol skelbtą teoriją su praktika. Yra pavojus, kad ir socialistai pasidaro pragmatiški ir gali netekti socialdemokratų teoretinio supratimo esmės. Problema didelė, bet geriau nei buvo iki šiolei, kai socialistai niekur negalėjo būti valdžioje.

Helsinkio socialistų suvažiavime Golda Meir ir Willy Brandt buvo svarbiausios figūros.

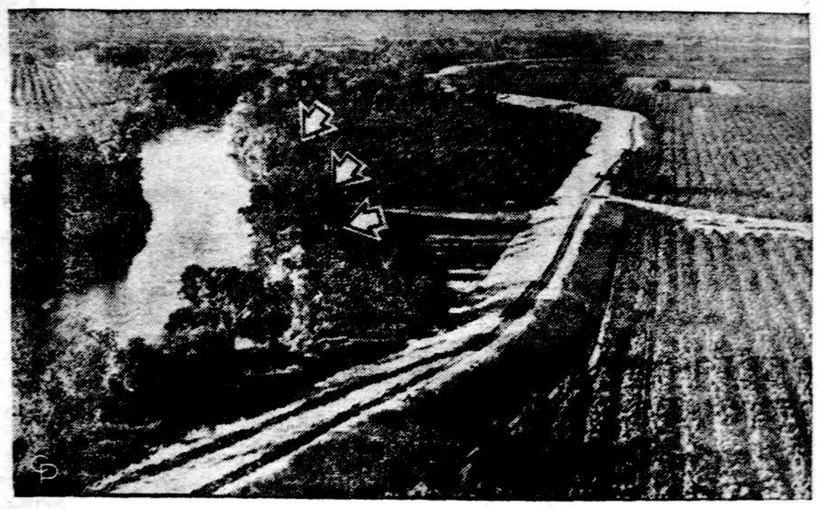

Prie Yuba City, Calif., Feather upės pakrantėse jau..rasta 23 užkasti nužudyti vyrai. Strėlė rodo vietas, kur buvo rasti lavonai.

Apsileidimas paštuose

WASHINGTONAS. — Laiškanešių unija ne tik skundžiasi, bet ir protestuoja prieš savo kolegas laiškų skirstytojus dėl jų nepaprasto apsileidimo. Kaip pavyzdį laiškanešiai paminėjo, kad jų, paštininkų, laikraščio gegužės mėnesio laida Californiją pasiekė ir žmonės gavo gegužės 4 dieną, kai už 10 blokų nuo spaustuvės, Washingtone, gavo išnešiojimui tik gegužės 14. Ką jie kaltina? Vietinių paštų vadovybes, kurios patenka į tam tikros kategorijos neatsakingų žmonių rankas.

Jugoslavijos jaunimas meldžiasi už partiją

BELGRADAS. — Jugoslavijos armijos iliustruotas žurnalas "Front" paskutinėje savo laidoje skundžiasi iš Zagrebo, kad naujoji karta, ypač moksleiviai ir mokyklas baigęs jaunimas, ypatingo dėmesio rodo katalikų Bažnyčiai ir tikėjimui, pamiršdami partinius interesus. Didelė Jugoslavijos jaunimo dalis uoliai lanko katalikų įsteigtus Jaunimo centrus, kuriuose šalia kultūrinių parengimų meldžiama si už visus, net ir už partiją.

WASHINGTONAS. — Narkotikų įšmugeliavimas į Ameriką pasidarė dideliu bizniu. Apskaičiuojama, kad per metus jų įvežama ir parduodama už 3.5 bil. dolerių.

AMMAN. — Iš Jordanijos pranešama, kad karalius Husseinas vėl ketina greit apsilankyti Amerikoje. Husseinas Ameriką laiko geriausiu Jordanijos sąjungininku.

Izraelis gali ir pats pasistatyti karinių lėktuvų

JERUZALĖ. — Izraelio gynimo ministeris Moshe Dayan nemano, kad prie Sueso prasidėtų karo veiksmai. Jeigu buvo galima laikytis paliaubų 10 mėnesių, tai kodėl jos turi būti nutrauktos? Jis mano, kad Suesas bus atidarytas gal ir šiais metais.

Izraelio aviacijos specialistai sako, kad jie gali ir patys pasistatyti tokių lėktuvų, kaip Phantom. Statytų tik tuo aveju, jei Amerika nutrauktų jų pardavimą. Patiems statytis neapsimoka, tai perbrangu. Izraelis tikisi, kad Amerika gali supykti ir ginklų pardavimą sulėtinti ar net nutraukti, tai reikia pradėti galvoti ir apie jų pasigaminimą.

Washingtone kalbama, kad Amerika kol kas susilaiko nuo naujų sutarčių sudarymo su Izraeliu, bet anksčiau pasirašytos pildomos ir visi įsipareigojimai bus įvykdyti. Liepos mėnesį bus išsiųsti paskutinieji užsakymai, o kas po to — nežinoma.

Paryžiuje vykstančioje aviacijos parodoje dalyvauja ir Izraelis su savo Commodore 1123 sprausminiu ir trumpų distancijų, patogiu propeleriniu transfurtiniu lėktuvu Arava.

Izraelis jau pasirūpino ir pats pasigamina kai kuriem pirktiem lėktuvam atsargines dalis. Pramato ir tokias galimybes, kad, reikalui esant, jų nebus galima gauti. Sakoma, dalys net pigesnės, nei jas perkant, ir patvaresnės.

Amerikos aviacijos ekspertai pripažįsta, kad Izraelio Commodore labai geri keleiviniai lėktuvai, gali paimti 10 žmonių, skristi 2,000 mylių. Jų kaina: 955,000 dolerių.

WASHINGTONAS. — Baltųjų rūmų spaudos sekretorius Ronald Ziegler pareiškė, jog naujoji pasirašyta sutartis aliuminio pramonėj tarp darbininkų ir darbdavių, kuria laike trejų metų padidinamas atlyginimas 30 procentų, yra infliacinė ir Amerikos interesams kenkia. Viena, kad tuo pačiu metu pakils aliuminio produktų kainos, antra, kad tas didina inportą iš kitų šalių, kur tokios prekės bus pigesnės ir tuo pačiu didina nedarbą mūsų krašte. Tai nėra pagalba darbininkui, kaip š karto manoma.

Ziegler nesakė, kad Nixono administracija ką nors darytų kontraktui nutraukti, tik buvo įspėjimas kitoms plieno bendrovėms nesekti tuo pavyzdžiu.

Narkotikai kariuomenėje – didžioji Amerikos problema, sako Nixonas

WASHINGTONAS. — Nixonas turėjo pasikalbėjimą su spaudos atstovais ir visa tai buvo perduota per televiziją. Atrodo, kas labiausiai neramina prezidentą, tai narkotikų epidemija tarp amerikiečių karių Vietname. Jis sakė, kad visi apsinuodiję heroinu pirmiausia bus pasiųsti į ligonines ir tik pasveikę galės grįžti namo. Kaip su narkotikais kovoti? Pirmiausia visuotinė akcija prieš narkotikus, propaganda, aiškinimas žalos, sustabdymas jų pristatymo, baudimas prekiautojų. Nixonas pasisakė prieš siūlymus legalizuoti maruanos vartojimą. Maruana laikoma mažiausiai pavojinga, bet ją pradėję vartoti paskui pereina prie žalingesnių.

Pranešimai iš Vietnamo sako, jog amerikiečių apsinuodijusių narkotikais Vietname yra pasibaisėtinai daug, tiesiog epidemija.

Už Kinijos priėmimą į J. Tautas

Nixonas prisiminė ir apie naująją Kinijos politiką. Amerika greit pritars komunistinės Kinijos priėmimui į Jungtines Tautas. Tai bus didelis politinis posūkis. Prezidentas patvirtino, kad tuo reikalu jau tariamasi su Tautine Kinija. Problema yra nelengva ir ją reikia labai rimtai spręsti. Naujos politikos detalės bus baigtos laike šešių savaičių. Birželio 10 jis Nixonas, praneš, kuriom nestrateginėm prekėm bus galima su Kinija prekiauti.

Amerikos ir sovietų susitarimas sustabdyti priešraketinių raketų statybą, jeigu toks susitarimas bus pasiektas, bus pristatytas Senatui patvirtinti. Tai būtų atskira sutartis ir neišsemtų dabar vedamų derybų dar botvarkės. Sunkiau bus su puolamaisiais ginklais — tarpkontinentinės rakecos raketos iš povandeninių laivų ir bombonešiai — tuo reikalu reikės atskiros sutarties ir toji sutartis gal neapims visas čia suminėtas ginklų rūšis.

Pagyrė policiją

Užklaustas apie Washingtono policiją, Nixonas ją pagyrė ir pasakė, kad policija žymiai daugiau parodė respekto gegužės mėnesio demonstrantams, negu demonstrantai pripažino Washingtono apylinkės gyventojams. Jis sakė, kog nesusipratimas kalbėti, kad demonstrantams buvo atimtos konstitucinės teisės. Gyrė policiją, kad labai gerai susitvarkė su vandalais chuligaiais ir įstatymų laužytojais. Jis tikisi, jei kas nors panašaus vėl pasikartos, policija ir toliau bus savo aukštumoj. Jis nevadino anų suvažiavusių demonstrantais už taiką, bet norinčiais sus abdyti valdžios aparatą. Prezidentas yra prisiekęs, kad jis saugos Ameriką ir neleis kam nors sugriauti valdžios ir suardyti normalų darbą.

Podgorny karjera priklauso nuo Egipto

Maskva. — Diplomatiniuose sluoksniuose kalbama, kad sovietų Podgorny buvo tas, kuris Kremliuj skatino partiją remti Egiptą. Dabar, kai prasidėjo Egipte valymas, pajuto, kad jo akcijos gali labai kristi ir pasistengė išgauti "kvietimą" į Kairą, kur panaudojo visą savo įtaką, kad tiktai išgelbėtų tai, kas jau užangažuota ir įdėta. Atrodo, kad Podgorny likimas dabar priklauso nuo to, kaip Egiptas elgsis su visa sovietų pagalba.

Atrado Erodo rūmų pamatus

JERUZALĖ. — Izraelio archeologų grupė Jeruzalės senamiestyje surado Kristaus laikais buvusio Judėjos karaliaus Erodo rūmų palaikus. Erodo rūmai buvo sunaikinti Kryžiaus karų metu. Iki šiol atkasti apie 400 jardų ilgio mūro pamatai, bet archeologai tikisi, kad ir daugiau radinių bus surasta.

Varšuva. Valstybinio archyvo tarnautojas buvo suimtas, kai paaiškėjo, kad jis laike trejų metų buvo pavogęs 19 senų dokumentų, viso vertės 40,000 dolerių, ir juos pigiai pardavė, o pinigus pragėrė.

Pietų Vietnamo nuostoliai

SAIGONAS. — Komunistų jėgos Kambodijoje išstūmė kambodičius vienoj vietoj 15 mylių į rytus nuo sostinės ir iš Snoul miesto pietų vietnamiečių kariuomenę. Sąjungininkai turėjo nemažų nuostolių, turėjo susprogdinti arba palikti ne tik džipų, sunkvežimių, bet ir tankų. Mūšis prie Snoul tęsėsi šešias dienas, žuvo 700 priešų, o pietų vietnamiečiai savo nuostolius vertina 200 vyrų.

WASHINGTONAS. — Transportacijos sekr. Volpe išvyko į Paryžių. Lankysis aviacijos parodoje ir susitiks su kai kuriais prancūzų valdžios žmonėmis.

LONDONAS. — Britanijoj sustreikavo 15,000 plieno darbininkų sustojo 75 proc. plieno liejyklų.

Estija per du mėnesius neteko dviejų laisvosios Estijos diplomatų Londone. Š. m. kovo 12 d. Londone mirus Estijos atstovui Aug. Torma, neseniai naujuoju charge d'affaires paskyrus Ernst Sarapera, po kelių savaičių, gegužės 8 d., po operacijos, pasimirė ir jis. Miręs Estijos atstovas Torma savo metu turėjo ryšių su Lietuva: 1919—21 m. jis yra buvęs Estijos karo atstovu Kaune, 1921—23 m. buvo Estijos nepapr. paiuntiniu Lietuvoje. (E.)

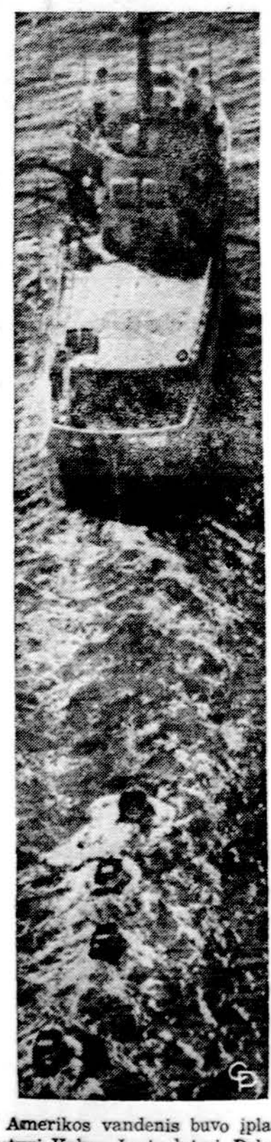

Į Amerikos vandenis buvo įplaukę keturi Kubos žvejų laivai. Pakrančių apsaugos laivas Steadfast juos prisirišo ir atitempė į Key West.

Vilnius ir lenkų apetitai

LOS ANGELES. — Chicagoje leidžiamas lenkų dienraštis Dziennik Zwiazkowy (geg. 29) korespondencijoje iš Los Angeles rašo, kad ten balandžio 25 d. įvykęs lenkų, gyvenančių Kalifornijoje, kongresas tarp kitų rezoliucijų priėmęs ir tokią: "Reikalaujame, kad Amerika pripažintų Oderio ir Neissės upių sienas. Prašome vyriausios (centro) Amerikos lenkų kongreso vadovybės, kad ji, **kovodama už vakarines Lenkijos sienas, neužmirštų ir rytinių su Lvivu ir Vilnium"**

Šias lenkų intencijas lietuviams ir ukrainiečiams verta žinoti.

Lietuvos vyskupai lankėsi pas popiežių

VATIKANAS. — L'Osservatore Romano gegužės 24 dienos laidoje pirmam puslapy įdėjo žinią, kad tą dieną Paulius VI privačioje audiencijoje priėmė tituliarinį Mopsos vyskupą, Kauno arkivyskupijos apaštalinį administratorių vyskupą Juozapą Matulaitį - -Labuką su jo pagelbininku vyskupu Romualdu Krikščiūnu. Amajos tituliariniu vyskupu. Kartu audiencijoje dalyvavo ir tituliarinis Arcavičos vyskupas Liudas Povilonis, Telšių vyskupijos apaštalinio administratoriaus tituliarinio Tubijos vyskupo Juozapo Pletkaus pagalbininkas.

Pimenov – ortodoksų patriarchas

MASKVA. — Rusijos ortodoksų Bažnyčios sinodas vakar jau išrinko Maskvos ir Rusijos patriarchą, vyriausiąją ortodoksų Bažnyčios galvą. Juo bus Krutickio ir Kolumnos metropolitas Pimenov, 62 metų amžiaus.

Amerikiečius vežiojo po Havaną

MIAMI. — Pan American lėktuvas su 59 keleiviais vakar iš Havanos jau grįžo į Miami. Pagrobtas buvo šeštadienį, ir kodėl tiek išlaikė Castro, nežinoma. Grįžusieji pasakojo, kad juos apgyvendino gerame Havanos viešbuty ir, kad nebūtų labai nuobodu, kasdien vežiojo ir rodė Havanos apylinkes.

McGovern nori į Kiniją

Washingtonas. —Sen. George McGovern, vienintelis iki šiol pasiskelbęs demokratų kandidatas į prezidentus, nori būti pirmasis senatorius, kuris lankys Pekingą. Dar prieš ping — pong diplomatiją siuntė savo žmogų į Ottawą, į Kinijos ambasadą, ir prašė vizos į Pekingą. Paskutinėmis žiniomis iš Pekingo, irgi per Ottawą, kad jo vizos reikalai Pekinge vis dar rimtai "svarstomi".

KALENDORIUS

Birželio 3: šv. Karolis, šv. Klotilda, Tautkandas, Develta.

Birželio 4: šv. Kornelijus, šv. Vincenta, Biržis, Vendrė.

Saulė teka 5:18, leidžias 8:19.

ORAS

Dalinai saulėta, 70 proc. galimybė lietaus su perkūnija, tem peratūra žymiai nepasikeis.

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

Redaguoja Emilija Pakalniškienė. Rankraščius siųsti adresu: E. Pakalniškienė, 3948 S. Artesian Ave., Chicago, Ill. 60632

CHICAGOS SENJORŲ SUSIRINKIMAS

Chicagos senjorų vyčių šio pavasario kuopos susirinkimas įvyko gegužės mėn. 11 d. Vyčių namuose. Susirinkimas, kad ir negausus, buvo darbingas. Apsvarstyta daug kuopos organizacinių klausimų.

Maldą sukalbėti buvo pakviestas svečias kun. K. Kuzminskas, o sekretoriauti Povilas Dirkis. Susirinkimo dienotvarkėje buvo šie klausimai: Šv. Kazimiero šventės pajamų ir išlaidų apyskaita, Vyčių namo mokesčiai, indų fondas, Čiurlionio ansamblio koncertas, mirusių narių minėjimas ir susirinkimų laiko pakeitimas.

Šv. Kazimiero šventė kuopai davė pelno. Svečiui kun. Kuzminskui buvo įteiktas kuopos pasveikinimas ir 15 dolerių auka Čiurlionio ansambliui. Susirinkimų laikas kolkas paliktas tas pats. Klausimas svarstytas todėl, kad nuolat mažėja susirinkimuose dalyvių skaičius. Mat, jau nuo seno susirinkimai yra daromi vakarais. Dabar gatvėse pasidarė žmogui nesaugu, tai todėl vyresnio amžiaus žmonės, ypač moterys, kurių senjorų kuopoje yra apstu, nedrįsta vakarais išeiti iš namų ir todėl negali dalyvauti kuopos susirinkimuose. Daug kas nori, kad susirinkimai būtų daromi šeštadieniais ar sekmadieniais dienos metu.

Susirinkimas buvo baigtas malda už mirusias nares — Uršulę Žemaitienę ir Oną Aleliūnienę. Po susirinkimo buvo kuopos vicepirmininko Pov. Dirkio įdomi pasakaita apie motiną.

Pov. Dirkis

CHICAGOS VYČIAMS ŽINOTINA

— Šį šeštadienį bus Čiurlionio ansamblio koncertas Marijos mokyklos salėje. Pelnas skiriamas Lietuvių Katalikų Šalpos fondui.

— Liepos 4-tą bus dainų šventė.

— Liepos 5-tą bus tradicinė gegužinė Vyčių name ir jo sodelyje. Organizavimui vadovauja Vincas Samoška.

T.

GYVENIMAS EINA SAVO KELIU

Šalia sunkaus repeticijų darbo Chicagos vyčių chore vyksta ir kasdieninis Dievo laiminamas žmonių gyvenimas. Du to choro nariai — Elena Zimmer ir Algis Skudra — susižiedavo ir rugpiūčio mėnesį sukurs naują lietuvišką bei vytišką šeimą.

E.P.

NORINTIEMS STUDIJUOT LITUANISTIKĄ

Lietuvos Vyčių organizacijos centro valdyba savo posėdyje, įvykusiame kovo 28 dieną Pittsburghe, nutarė prašyti Vyčių stipendijų komitetą, kad jis skirtų 200 dolerių stipendiją vyčiams, kurie studijuos lituanistiką Fordhamo universitete šią vasarą. Suinteresuotieji prašomi kreiptis į Stipendijų komiteto pirmininką dr. J. Stuką, 1467 Force Drive, Mountainside, N.J. 07092.

V.

Birutė Baškaustė, 112-tos kuopos ir Chicagos vyčių choro narė, 1969-tais metais laimėjusi vyčių stipendiją, balandžio 17 d. ištekėjo už Klaudijaus Pumpučio. Vyčiai džiaugiasi, kad šiomis vedybomis padidėjo vyčių eilės ir Chicagos vyčių choras.

MŪSŲ KOLONIJOSE

East St. Louis, Ill.

PAGERBTA SIBIRO TREMTINĖ, KNYGOS AUTORĖ

ALT s-gos East St. Louis apylinkės skyrius šiais metais tradicinio pavasario vakaro proga išskirtinai norėjo pagerbti Sibiro tremtinę ir autorę dviejų knygų: "Vergijos kryžkeliuose" "Grįžimas į laisvę" Stefaniją Rūkienę. Negausios kolonijos lietuviai kaip tik šio vakaro proga išgirdo iš St. Rūkienės lūpų apie lietuvės motinos buitį Sibire, tėvynėje Lietuvoje ir šiame krašte, kadangi šis vakaras sutapo su motinos diena, kuri kas metai yra atžymima. Mieloji viešnia jautriai nupasakojo lietuvės motinos lemtį trijose skirtingose sąlygose. Jos žodžiai krito visų širdysna. Viešnia atsakinėjo į daugelį klausimų ir atsakymai savo ryškumu ir tikroviniu paveikslu skaudžios realybės nurodė, ką lietuvių tauta iškentėjo, kenčia ir pergyvena.

Skyrius ir skyriaus nariai tūkstančio dolerių auka įgalino "Vilties" draugiją išleisti Stefanijos Rūkienės antrąją knygą: "Grįžimas į laisvę". Todėl visiems buvo malonu susitikti knygos autorę ir asmeniškai išsikalbėti. Viešnia taip pat autografavo "Grįžimas į laisvę" knygą, kurie įsigijo vakaro metu arba jau turėjo įsigiję.

Tūkstančiai lietuvių paliko gulėti Sibiro plotuose mirę po kankčių ir bado. Jų kapų niekas neatseks, bet Stefanijos Rūkienės didysis liudijimas, šauksmas prieš žvėriškumą, barbariškumą ir didžiausią nusikaltimą žmonijos istorijoje amžiais bylos. To liudijimo niekas neištrins ir nepanaikins, nors Stalinas ir tvirtino, kad mirusieji nekalba. Jie kalba ir kalbės Stefanijos Rūkienės lūpomis.

Vakaras ir susitikimas su Stefanija Rūkiene buvo skirtingas savo dvasia. Tai toji žaizaro ugnelė, kuri visur lydi ir lydės kur tik benueis lietuvis, kur tik jis bebus. Reikia laukti ir tikėtis, kad ateis diena, jog šis Stefanijos Rūkienės didysis liudijimas bus išverstas į anglų kalbą, kad Amerikos krašto žmonės galėtų palyginti, ką jie turi ir ką jiems gali atnešti visokie "apaštalai". Autorei už praskleidimą uždangos ir atvėrimą durų į didžiojo kalėjimo gyvenimo buitį, lietuvių tauta visados paliks dėkinga, taip pat bus dėkinga ir teisioji žmonija.

R.

St. Rūkienė tarp ALT s-gos East St. Louis apylinkės sk. valdybos narių. Iš k. į d.: Br. Tiškus, A. Gobenis, St. Rūkienė, J. Gumbelevičius, R. Gintautas ir V. Tervydas.

GYVAS PAVASARIS NEW YORKO LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIME

Iškilmingai pristatyta E. Čekienės knyga ir prof. V. K. Jonyno kūryba

VYT. ALSEIKA, Spec. "Draugo" korespondentas N. Yorke

New Yorko ir New Jersey lietuviai negalėjo nusiskųsti kultūrinių bei kitokių parengimų gausa ypač šių metų balandžio ir gegužės mėnesiais. Buvo dienų, kai New Yorko lietuviai buvo pastatyti prieš klausimą — vykti pasiklausyti Toronto dainų ir šokių ansamblio ar pasižymėjusios lietuvės pianistės.

Netrūko ir dailės parodų, ir koncertų ir svarbių bendruomeninių susirinkimų. Gegužės 31 d. uždaryta, kuri buvo gausiai lankyta, prof. V. K. Jonyno paroda, atrodo, bus užbaigusi kultūros renginių sezoną.

Čekienės knyga — naujas įvykis

Lietuviškų knygų JAV-se skaičius nėra ypatingai gausus, tad visuomet džiugina kiekvienos vertingesnės knygos pasirodymo faktas. Šių metų gegužės mėn. Vilties bendrovė Clevelande išleido Emilijos Maironytės-Čekienės knygą "Kad ji būtų gyva", ir tai sukėlė dėmesį.

Malonu, kad pasirodė nauja lietuviška knyga, dar maloniau, kad knygos autorė — moteris žurnalistė, kurių išeivijoje tesuskaitysime tik ant vienos rankos pirštų.

E. Čekienė, visą eilę metų rašiusi visais visuomenės ir politikos klausimais, atrodo, bus pasirinkusi Smetonos, Railos ir dar kitų pavyzdį — surinkti savo straipsnius, juos paskirstyti atitinkamomis grupėmis ir pateikti knygos forma visuomenei, istorijai, ateities kartoms. Tai iš esmės įdirtinas kelias, juo labiau, kai straipsniai spaudoje dažnu atveju dingsta be jokių pėdsakų ateičiai.

E. Čekienės knygos "Kad ji būtų gyva" pristatymą š. m. gegužės 16 d. surengė ALTS Richmond Hill skyrius. Nepalankaus oro nepaisant, dalyvių buvo gausu Kolumbo Vyčių salėje ir iškilmes savo atsilankymu bei tartu žodžiu pagerbė ir mūsų pagrindiniai veiksniai.

E. Čekienės knygos pristatymą pagerbė Lietuvos gen. konsulas New Yorke Anicetas Simutis, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, Aleks. Vakselis, New Yorko LB Bendruomenės apygardos ir ALT skyr. pirmininkas, V. Gruzdys, ALTS ir Liet. Bendruomenės centro valdybos atstovas.

P. Jurkus apie knygą

New Yorke įvykusiame knygos pristatyme pagrindinis kalbėtojas buvo rašyt. Paulius Jurkus, nurodęs, kad knyga praturtina mūsų gyvenimą, ji daro šviesesnį. Jis teigė, kad E. Čekienė savo straipsniuose minties dėsto ramiai, nuosekliai, paprastai, ne audringai. Tai "gaspadoriško planavimo" pavyzdys.

Tai pažymėjo savo žodyje ir Lietuvos konsulas A. Simutis ir kiti. Visi džiaugėsi, kad, štai, atsiranda nauja knyga ir kad reikia tuo džiaugtis.

Simutis dar pridūrė, kad Emilija Čekienė, — tai viena aktyviausių moterų New Yorko lietuvių telkiny. Čekienę, jos knygai pasirodžius, sveikino Vliko pirm. Valiūnas ir kiti dalyviai.

Knygos ištraukas paskaitė Liet. Moterų klubų federacijos vardu Čekienę sveikinusi V. Jonuškaitė-Leskaitienė ir Sniegulė Liaukutė.

V. K. Jonyno paroda — svarbus įvykis

Gegužės 22 d. New Yorke atidaryta Vytauto K. Jonyno 40 metų kūrybinio darbo sukaktuvinė paroda buvo neeilinis įvykis. Nenuostabu, kad atidaryme dalyvavo apie 200 lietuvių. Parodą suorganizavo New Yorko skautams remti komitetas. Parodą atidarė kun. L. Andriekus, OFM.

Atidarymo metu kalbėjo Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, A. Vakselis ir V. Leskaitienė - Jonuškaitė. Jonyno kūrybą plačiai apžvelgė dail. V. Vizgirda. Parodą ligi gegužės 31 d. aplankė keli šimtai lietuvių, buvo dalis ir svetimtaučių.

Parodą globojo garbės komitetas: vysk. V. Brizgys, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas, kun. J. Gailiušis, pranciškonų provinciolas, V. Volertas, ALB centro valdybos pirmininkas, V. Leskaitienė, L. M. klubų federacijos pirm., kun. Leonardas Andriekus, Brocklyno vienuolyno vyresnysis, Aleks. Vakselis, AL Bendruomenės N. Yorko apygardos pirmininkas, ir P. Lapė, Liet. Dailininkų s-gos pirmininkas.

Apžvalginėje V. K. Jonyno parodoje eksponuota apie 130 dailininko ir skulptoriaus darbų. Be portretų, dar eksponuoti medžio raižiniai, iliustruotos knygos, piešiniai, litografijos, akvarelės, pašto ženklai, projektai, aliejiniai darbai, skulptūros.

Apie V. K. Jonyno parodą, jo darbus, užsimojimus dar bus atskirai.

KATALIKŲ AKCIJOS KONFERENCIJA

Salerno provincijoje įvyko visuotinė metinė Italijos katalikų akcijos konferencija, kurioje dalyvavo apie 500 atskirų Italijos vyskupijų katalikų akcijos vadų ir veikėjų. Pagrindinė kongreso tema yra "Moralinis krikščionių įsipareigojimas".

LIETUVIAI TELEVIZIJOJE
2615 West 43rd Street
Chicago, Illinois 60632
Tel. 254-2233 ar PR 8-5374

TREJOS DEVYNERIOS

Esame išimtini šių nuostabių gydomųjų žolių platintojai. $3.00 ir persiuntimas 75 ct. Siunčiame ir C.O.D. Mūsų vaistinėje gaunama: sėmenys, Apyniai, Kadugių uogos, Ramunėliai, Kačvuogės, valerijono šaknys ir daugybė kitų gyd. žolių.

J. & J. PHARMACY
2557 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629
TELEF. — PRospect 6-4363

Dabar yra pats geriausias laikas įsigyti nuosavus namus, pasinaudojant mūsų sumažintu nuošimčiu ant preferuotų paskolų.

Juozas F. Gribauskas Vedėjas

Saint Anthony Savings

Darbo Valandos — Kasdien nuo 9:00 iki 5:00; Pirmadieniais nuo 9:00 iki 8:00; Šeštadieniais nuo 9:00 iki 1:00; Trečiadieniais uždaryta.

1447 South 49th Court / Cicero, Illinois 60650 / Phone 656-6330

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
4545 WEST 63rd ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LUdlow 5-9500

Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily, except Sundays, legal holidays and days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Subscription Rates: $19.00 — Chicago and Cook County, Illinois; elsewhere in U.S.A. $17.00. Canada $19.00. Foreign Countries — $20.00.

Prenumerata	metams	½ m.	3 mėn.	1 mėn
Cook apskr., Illinois	$19.00	$10.00	$6.00	$2.50
Kitur JAV	17.00	9.00	5.00	2.00
Kanadoje	19.00	10.00	6.00	2.50
Užsienyje	20.00	11.00	6.50	2.50
Savaitinis	10.00	5.50	—	—

• Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus užsakymus.

• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais — 8:30 — 12:00.

• Administracija dirba kasdien 8:30 — 4:30, šeštadieniais 8:30 —12:00.

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPUMO TAKŲ CHIRURGIJA
Tel. 695-053 — Elgin
425 No. Liberty Street
Route 25, Elgin, Illinois

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val.: pirm., ketv., 1 iki 7 popiet; antr., penkt., 1-5, treč ir šešt. tik susitarus.

Dr. Ant. Rudoko kabinetą perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
TEL. GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: pirmad. ir ketv. 1—4 ir 7—9; antrad. ir penktad. 10—4; šeštad. 10—2 val.

Ofs. 735-4477 Rez. PR 8-6960
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

Rezid. Telef. 239-4683
DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą, jei neatsiliepia skambinti 374-8012

DR. VL. BLAŽYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
2801 West 63rd Street
Kampas 63-čios ir California
Val.: kasdien nuo 6—8 val. vakare. Šeštadieniais 2—4 val.
Trečiad. ir kitu laiku pagal sutartį.
Ofiso telef. 476-4042
Rezid. tel. WAlbrook 5-3048

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
2858 West 63rd Street
Val.: kasdien 10—12 val. ir 7—9 v. vak. Šeštadieniais 10—1 val. Trečiad. uždaryta. Ligoniai priimami susitarus
Ofiso telefonas: PR 8-3229
Rez. telef. WAlbrook 5-5076

Ofiso HE 4-1818 Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
2454 West 71st Street
(71st ir Campbell Ave. kampas)
Ofisas laikinai uždarytas, apie atidarymą bus pranešta vėliau.

DR. FRANK PLEČKAS
OPTOMETRISTAS
Kalba lietuviškai
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. A. PUSTELNIKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ VIDAUS LIGOS
5159 South Damen Avenue
Tel. Ofiso PR 6-7800; Namų 925-7697
Valandos tik pagal susitarimą.
Trečiadieniais uždaryta

Telef. — 423-2660
DR. E. RINGUS
RENTGENOLOGAS
9760 South Kedzie Avenue
Val. pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. 8 v. r. iki 9 v. v. Treč. ir šeštad. 8 v. r. iki 3 val. popiet.

DR. ZIGMAS RUDAITIS
SPEC. ORTHOPEDIJOS LIGOS
2745 West 69th Street
Tel. 737-2290: ofiso ir rezidencijos
Priima ligonius tiktai susitarus — (By appointment)

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 West 63rd Street
Val. antrad. nuo 1 - 4 popiet
ir ketvirtad. nuo 5 - 7 vakare
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5545

Ofs. PO 7-6000 Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
VAL.: kasdien nuo 1—4 p. p. ir p iki 8 val. Trečiad. ir šeštad. uždaryta.

Ofiso ir buto tel. OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. kasdien 10-12 ir 4-7. Trečiad. ir šeštad. tik susitarus.

DR. ALG. KAVALIŪNAS
VIDAUS LIGŲ ir KRAUJO SPECIALYBĖ
5540 South Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą.
Skambinti — 585-2525
Telef. veikia 24 val.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvis gydytojas)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3925 West 59th Street
Val.: pirmad., antrad., ketvirtad. ir penktad. nuo 12-4 val. p. p. 6—8 val. vak., šeštad. 12—2 val. p. p. ir trečiad. uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Pirmad., antrad., ketvirt. ir penkt. nuo 11 val iki 1 val. p. p. ir nuo 6—8 val. vakare. Trečiad. nuo 11 val. ryto ik 1 val. p. p., šeštad. 11 val. ryto iki 3 val. p. p.
Ofiso telef. RE 7-1168
Rez. tel. 239-2919

Tel. ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien — 3 val. ir 6—8 val. vak. išskyrus trečiadienius
Šeštadieniais 12 iki 4 popiet.

DR. MARIJA LINAS
AKUŠERIJA IR MOTERŲ LIGOS
2817 West 71st Street
Telef. HEmlock 6-3545
(Ofiso ir rezidencijos)
Valandos pagal susitarimą

DR. V. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisas ir rez. 2652 W. 59th St.
Tel. PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm., antr., treč. ir penkt. nuo 2 iki 4 val. ir nuo 6 iki 8 v. v. Šeštad. 2-4 val. popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Of Tel. HE 4-2123, Namų GI 8-6198
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priimėja ligonius tik susitarus
Val. 2—4 p. p. ir 6—8 val. vak. Trečiad. ir šeštad. uždaryta

Tel. PRospect 6-9400
DR. ONA VAŠKEVIČIUS
(VAŠKAS)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6648 South Albany Avenue
Val.: pirm., antrad., ketv. 6—8 val. vak., penkt. ir šeštad. 2—4 popiet ir kitu laiku pagal susitarimą.

Tel. ofiso PR 6-6446, rez. HE 4-3150
DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Val.: 2 iki 4 v. p. ir 7 iki 8 v. v. Treč. ir šeštad. pagal susitarimą

DR. PETRAS ZLIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6449 South Pulaski Road
Ofiso tel. 767-2141 Namų 636-4886
Val.: pirm., antr., ketv. 2—5 ir 6—8; penkt. 2—5, šešt. pagal susitarimą.

Nuolatinis

KALINIŲ SUGRĮŽIMAS

Kiek lietuvių yra šiandien begaliniuose Sov. Rusijos plotuose? Statistika skelbia, kad arti poros šimtų tūkstančių. Tokie duomenys iš pačios Maskvos vykdyto gyventojų surašymo.

Nereikia manyti, kad tie žmonės yra iš savo tėvynės išvykę tik todėl, kad Sov. Rusijos plotuose geriau gyventi. Taip nėra, ir komunistiniai leidiniai, kurie yra skirti mūsų liūliavimui ir viliojimui, nuolat kalba, kad žmogus be tėvynės vysta. Žinoma, jie to netaiko lietuviams, išsklaidytiems Sibire ir kituose Sov. Rusijos vietose. Bet kiek tūkstančių lietuvių padėjo tuose plotuose savo galvas, kiek jų buvo nukankinti ir mirė bevilkdami rąstus, galima būtų suprasti tik paskaičius Rūkienės, Tautvaišienės ar pagaliau pačio rusų rašytojo Solženycino knygas. Gal vieni tų lietuvių yra Solženycino vadinamoje geresnėje pragaro dalyje "Pirmajame rate", o kiti mirė pačiose sunkiausiose sąlygose, pačiame pragaro dugne, kasyklose. Dažnai mes pa juos sugrįžtame mintimis ir ypač birželio mėnesį, kada buvo pradėti į tą pragarą lietuvių gabenimai.

*

Tautos neužmiršta savo kankinių ir įvairiais būdais juos atsimena. Ir tai prisimename ne aimanuoti ir šaukti tai, kas nebeprišaukiama, bet tam, kad įgautume ryžto tolimesnei kovai už savo tautos laisvę ir už savo žmonių išlikimą.

Žydai išleido daugybę knygų apie savo kankinius, jie gailisi jų. Tačiau tas gailėjimasis nėra tik nereikšmingas rankų grąžymas, o yra pasiryžimas kovoti už savo tautos išsilaikymą. Gedulas yra reikalingas, bet jis neturi mūsų nuteikti nevilčiai, o sustiprinti mūsų ryžtą, kad mes dirbtume ir budėtume. Ašaros prie verksmų sienos maža ką gali padėti, todėl tos gedulo šventės neturi mums kartoti, kad esame maži, nelaimingi ir išduoti, bet turime reikalauti, kad būtų atitaisyta neteisybė. Gedulo šventės turi mus sujungti, kad mes išlikusieji tęstume tai, už ką buvo okupantų mūsų broliai nukankinti ir pasmerkti.

*

Poetas Albinas Baranauskas yra išspausdinęs eilėraštį apie Vorkutos kalinių sugrįžimą į savo žemę. "Karštą, ratų tepalu dvokiantį kelią tvankią rugiapiūtę, ilgą dieną, visą dieną jie eina pulku per mūsų apleistą ir senian paliktą miestelį. Dulkės trykšta per kaulinius numirėlių tarpupirščius. Prakaitas rieda per kadaise neskustus kaukolių skruostus. Ne vieno rankose dar senas skarmalas ar ryšulėlis. Šventoriaus klevai meta lapus nuo galingos giesmės. Suvyniotos juodos pakasynų vėliavos įnešamos atgal į sudegintą bažnyčią".

Taip poetas vaizduoja kalinių sugrįžimą. Tai nėra tik bereikšmė fantazija. Tie vaizdai kviečia mus neužmiršti tų, kurių nebėra. Jie sugrįžta į savo sunaikintuosius namus, primindami, kad kova niekada negali sustoti, kad aukos įpareigoja, kad laisvės siekimo negalima sunaikinti tundrose, kad laisvės geismo negalima uždaryti spygliuotų vielų užtvarose. Nukankintieji sugrįžta kaip liudytojai, šaukią iš kapų tolimesnei aukai ir kovai.

Kasdienybėje sunku atsitraukti nuo savo reikalų, nebenorime prisiminti ir tų, kurie begali grįžti tik poezijoje ir atsiminimuose, nebenorime būti trukdomi svetimų rūpesčių ir raginimų į mums nelabai malonius darbus. O tačiau anie kenčią žmonės mokėjo išlikti dvasioje tvirti. Solženycino "Pirmojo rato" vienas veikėjas ramina kitą: "Jūs kenčiate. Aš tai suprantu. Bet jūs negalite galvoti, kad jūs esate vienas kenčiąs šiame pasaulyje. Gal kitas dar daugiau pergyvena negu tu.. Galvok apie tai". Ir tai yra ne rašytojo retorika, bet pačio pergyvenusio vergijos metus žodžiai, įsidėmėtini ir šiandien esantiems laisvėje ir pavargstantiems nuo kasdienybės.

*

Jeigu poetas Baranauskas anuo poetiniu šiurpiu ir graudžiu vaizdu sugrąžina kalinius į savo gimtąją žemę, tai mokytoja S. Rūkienė sugrąžina tuos kalinius, įvardindama tikriniais vardais ir iškeldama jų mirties aplinkybes. Jos knygoj "Grįžimas į laisvę" su dideliu šiurpu iškyla vardai badu mirusių vaikučių, žuvusių mišką kertant, užtroškusių vagone, peršautų ir mirusių bėgant.

Eilėmis, knygomis ir prisiminimais kaliniai nuolat sugrįš visur ten, kur gyvena lietuvis, primindami, kad labai peranksti kalbėti apie komunizmo pasikeitimą, kol toliau tebedeginamos bažnyčios ir teberuošiami teismai vien tik už laisvės mintį. Kaliniai sugrįžta juodoms pakasynų vėliavoms, anot poeto, plakantis, priminti mums, kad neišduotume nukankintųjų, kad išliktume ir nesilpnėtume tebesitęsiančioj kovoj. Žuvusiųjų sugrįžimas nėra tik tuščių frazių kasmetinis pakartojimas, o yra pamąstymas, kiek mes galime padaryti, kad anų auka įgautų daugiau prasmės, nes jie kančiomis pašventino ne tik savo, bet ir mūsų ateities darbus.

Al. B.

Chicagos lituanistinių mokyklų pavasario šventės pro gramoje buvo šokami tautiniai šokiai. Nuotraukoje ČAL mokyklos 8 klasės mokinės šoka kubilą. Plates nis šventės aprašymas buvo "Draugo" gegužės 25 d. laidoje.

Nuotr. Z. Degučio

KIEK MOKINIŲ LITUANISTINĖSE MOKYKLOSE

Ne tik tėvai, bet ir visuomenė turi rūpintis švietimu

VYTAUTAS KAMANTAS

Pagal JAV gyventojų surašymo 1960 m. duomenis, lietuvių kilmės jaunuolių iki 15 metų amžiaus buvo 13,531 iš bendro 402,846 lietuvių skaičiaus.

Spėjant, kad tas skaičius daug nesikeitė per 1958 — 1971 metų laikotarpį ir, kad apie 60% tų jaunuolių buvo mokyklinio amžiaus (nuo 5 iki 15 metų), apie 8,000 iš jų buvo lituanistinių mokyklų mokinių amžiaus. Kadangi iš jų apie 2,000 gyveno mažai lietuvių apgyventose valstybėse (kaip Iowa, Idaho, Kansas ir pan.), tad lieka apie 6,000 mokinių lietuvių, kurie galėjo mokytis lituanistinėse mokyklose.

Kiek iš jų mokėsi, atsakymus duoda JAV Lietuvių Bendruomenės centro valdybos nario Petro Balčiūno (1958 — 1961 metų kadencijos), JAV LB švietimo tarybos pirmininko Jeronimo Ignatonio (1961 — 1967 metų kadencijos ir dabartinio JAV LB švietimo tarybos pirmininko Jono Kavaliūno (nuo 1967 metų) pateiktos žinios bei įvairūs pranešimai. Pagal juos per praėjusius 13 metų buvo tokie mokyklų, mokinių ir mokytojų skaičiai:

1958 — 1959 mokslo metais buvo 44 mokyklos, 2642 mokiniai ir 213 mokytojų; 1966 — 1967 m. 53 mokyklos, 3849 mokiniai ir 319 mokytojų; 1967 — 1968 m. buvo 44 mokyklos, 3223 mokiniai ir 327 mokytojai; 1968 — 1969 mokslo metais buvo 44 mokyklos, 3217 mokinių ir 325 mokytojai; 1969 — 1970 mokslo metais buvo 42 mokyklos, 3025 mokiniai ir 329 mokytojai; 1970 — 1971 mokslo metais buvo 42 mokyklos, 2986 mokiniai ir 339 mokytojai.

Iš skaičių matyti, kad lituanistines mokyklas lankė apie pusė jas galinčių lankyti mokyklinio amžiaus lietuvių vaikų. Ar šis skaičius pakankamai didelis ar per mažas, tegul sprendžia kiekvienas paskirai.

Mokyklų išlaidos buvo įvairios. Vidutiniškai vieno mokinio mokymas lituanistinėje mokykloje kainavo apie 40 dol. per 1970 — 1971 mokslo metus (patalpų nuoma, mokslo priemonės, mokytojų atlyginimai ir pan.). Tad per šiuos mokslo metus visose JAV-se lituanistiniam mokslui išleista apie 120,000 dol. Jei pridėsim dar mokslo knygų, sąsiuvinių ir panašias papildomas išlaidas po 10 dol. mokiniui, prisidės dar apie 30,000 dol. per metus. Bendrai sudėjus ši suma sudaro 150,000 dolerių su viršum per vienerius mokslo metus.

Apie 80% tų pinigų parūpina patys tėvai, o kitus 20% duoda Lietuvių Fondas ir Lietuvių Bendruomenė.

Visos centrinės lietuvių organizacijos nesudeda tiek pinigų per metus rinkdamos juos iš visų lietuvių, kiek šiam svarbiam lietuviškam reikalui — lituanistiniam mokslui — sudeda keli tūkstančiai tėvų. Ar nebūtų pats laikas, kad visa lietuviškoji visuomenė ateitų padėti mokykloms?

Žvelgiant į mokinių skaičius ir mokslo išlaidas, peršasi dvi išvados ir sugestijos.

Pirma, mokinių skaičius mokyklose, atrodo, yra per mažas. Reikėtų padidinti lituanistinių mokyklų skaičių, steigiant naujas mokyklėles, kur tik yra lietuvių šeimų su mokyklinio amžiaus vaikais. Čia gali labai gerai pasidarbuoti JAV LB apylinkės, kurių vietovėse mokyklų nėra. Viena ar kelios apylinkės gali įsteigti naujas mokyklas ir rūpintis jų išlaikymu bei augimu. Taip būtų galima pasiekti bent dalį tų kelių tūkstančių mokinių, kurie šiandien gal neturi sąlygų mokyklon eiti. Naujų mokyklų steigimo reikalu informacijų gali suteikti JAV LB švietimo taryba.

Antra, per daug iltuanistinių mokyklų finansinis išlaikymas užkrautas vien ant tėvų kišenių. Tėvai leidžia vaikus į mokyklą, ją išlaiko, o taip pat ir įvairiomis progomis tiek pat ar net daugiau aukoja visokiems lietuviškiems reikalams, kaip ir kiti tautiečiai. Tėvai moka apie 80% mokyklų išlaidų. Palyginkim tai su šio gyvenamo krašto gyventojais, mokančiais aukštus mokesčius. Šitų mokesčių apie 80% skiriama mokykloms.

Pagaliau ir nepriklausomoje Lietuvoje mokyklas išlaikė ne vieni tėvai, bet visas kraštas ir valdžia jomis rūpinosi. Gal lietuvių visuomenė neturėtų parūpinti 80% lėšų mokykloms, bet apie 50% būtų realus parėmimas, kurio turėtume visi bendromis jėgomis siekti.

Ir čia gali gerai pasidarbuoti JAV LB apylinkės, kurios kiekvieneriais metais dalina pinigus įvairiems geriems lietuviškiems reikalams. Pabandykim 50% dalinamų pinigų atiduoti apylinkėje veikiančiai mokyklai, kaimynystėje esančiai mokyklai arba tuos pinigus pasiųsti JAV LB centro valdybos finansų tvarkytojui, kad juos panaudotų lituanistinio švietimo reikalams.

Visuomenė gali mokyklas paremti arba tiesiogiai, arba per LB, arba per Lietuvių Fondą, kuris iki šiol buvo vienas iš didžiausių lituanistinio švietimo mecenatų.

Išeivijos lietuvių tautinė sąmonė priklausys nuo to, kaip mes išauginsim savo vaikus. Šeimose, lituanistinėse mokyklose, stovyklose ir organizacijose mes tą sąmonę ugdome. Nepalikime vienų tėvų ir mokytojų rūpintis lituanistinėmis mokyklomis. Padėkime jiems.

MASKVOS - KAIRO SUTARTIS

Laikinai apraminta Maskva

K. TAUTKUS

Egipto įvykiai sukėlė rūpestį Maskvoje. Kad nežūtų įdėtas kapitalas ir viltys įsistiprinti arabų pasauly, Maskvą privertė imtis tam tikrų priemonių. Sovietų vyriausybė ir spauda Egipto "vidaus krizę" mažai komentavo, bet pasitikrinimas vyko sistemiškai.

Prasidėjus valymams, į Kairą atskubėjo vizitui Sovietų kultūros min. V. Popovas. Su Sovietų ambasadorium Kaire Vinogradovu jis apsilankė Egipto švietimo, informacijos ir užsienio reikalų ministerijose. Turėjo pasikalbėjimą su perorganizuotos informacijos ministeriu ir užsienio riekalų min. M. Riad. Jo vizito pastangos buvo išgauti Egipto prez. Sadato sutikimą "pakviesti" į Kairą vizitui Sovietų prezid. Podgornį. Jis jį ir gavo. Podgornis su plačia ekspertų ir patarėjų delegacija į Kairą atvyko V.25 d. Maskvos delegacijoje buvo užsienio reikalų ministeris Gromyko, gynybos ministerio pavaduotojas gen. Povlovsky, Sovietų komunistų partijos centro sekr. Ponomarevas.

Podgornio vizitas Kaire

Atidarymui Egipto Aswano užtvankos į Kairą atvyko Podgornis vasario mėn. Jis tada susipažino su Egipto vidaus padėtimi, tarėsi su prez. Sadatu ir jo antruoju pavaduotoju Ali Sabry, kurį Sadatas V.2 pašalino iš pareigų ir padėjo į kalėjimą už suokalbį jį nuversti ir Egipte pradėti griežtesnės linijos socialistinės programos įvykdymą.

Atvykusį Podgornį ir jo delegaciją Kaire sutiko pats prez. Sadat, susirinkusieji aerodrome Kairo gyventojai laikėsi santūriai. Maskvos delegacijai labiausiai rūpėjo išsiaiškinti "Egipto vidaus padėtį ir jos kryptį" po valymų. Tą dieną Egipto spaudoje pasirodė žinios, kad Podgornis atvyko ne rusų iniciatyva ir noru ištirti, kas iš tikro darosi Egipte, bet Sadato kviečiamas įsitikinti, jog čia nieko nėra specialiai priešiška, pakeitimai neturės jokios įtakos Egipto - Maskvos draugystei ir bendradarbiavimui.

Maskvos ekspertai pradėjo pasitarimus

Prez. Sadat parlamentui jau po apsivalymo pareiškė, kad bus apvalyta ir vienintelė Egipte veikianti politinė partija — Arabų Socialistų unija. Tuo susirūpino Sovietų komunistų partijos centro komitetas ir delegavo savo vieną sekretorių Boris Ponomarevą. Pastarasis ateities santykiavimo ir bendradarbiavimo tarp abiejų kraštų partijų pradėjo pasitarimus su Egipto min. pirm. pavaduotoju Aziz Sidky. Valst. sekr. Rogers vizito metu pasitarimus su Egipto prez. Sadatu ir vyriausybės pareigūnais, jam lankantis Egipte, ėmė studijuoti ir daryti įvertinimus Maskvos užsienio reikalų ministeris Gromyko su Egipto užsienio reikalų ministeriu M. Riad. Delegacijoj dalyvavęs Maskvos gynybos min. pavaduotojas gen. Povlovsky su Egipto gynybos ministeriu ir vyr. karinių jėgų vadu gen. lt. M. Sadek aptarė karinius reikalus ir kokie sustiprinimai Egipto karinėms jėgoms reikalingi prieš Izraelio agresiją.

"Egipto vidaus valymai" Sovietų - Egipto draugystei ir bendradarbiavimui neturi įtakos ir nėra kenksmingi "jų įtakai arabų pasauly", apie tai pranešė savo vadui Podgorniui. Tada prasidėjo naujos sutarties sudarymui pasitarimai, kurie baigėsi

(Nukelta į 4 pusl.)

Spaudoje ir gyvenime

KAIP ELGIASI SU VAIKAIS OKUPUOTOJ LIETUVOJ

"Tiesa" nr. 109 geg. 12 d. išspausdino tokį pranešimą iš Vilkaviškio rajono:

"Gerai nusiteikę ėjome su sūneliu į mokyklojo rengiamą šventę. Visur klegėjo gražiai pasipuošusių vaikučių balsai.

Tik staiga — dvi didelės rankos grubiai pastūmė nedidutę mergytę rūbinės link.

Kelintą kartą tau sakau: eik namo!

Tai tarusi, mokytoja apsigręžė ir nuėjo.

Mergaitei į namus eiti nesinorėjo. Jos vaikiška širdelė troško pamatyti savo bendraklasių atliekamą programėlę. Ji pasislėpė rūbinėje ir įbaugintos stirnelės akimis stebėjo vaikus.

— Mamyte, už ką ją?... — glaustėsi prie manęs šešiametis sūnus.

— Už ką tave?... Kuo prasikaltai: — paklausiau švelniai.

Mergytė tylėjo. Už ją atsakė kiti vaikai — ji blogai mokosi...

Paskui mokyklos valytoja užvilko jai paltuką, apmuturiavo skara ir, palydėjusi iki durų, paaiškino:

Ji iš kito kolūkio... Vaikams duos dovanėlės, — ji verks...

Nuėjome į salę, bet mano susijaudinimo nepajėgė išblaškyti gražiai programą atliekantys vaikučiai..."

J. Žvilb.

Paragvajaus vaikučiai šypsosi su savo gyvuliukais, pasveikę iš ligos. Jiems pagelbėjo Jungtinių Tautų vaikų fondas.

LIETUVOS SUKILIMINĖ VYRIAUSYBĖ

DOKUMENTŲ KALBA

KAZYS ŠKIRPA

4

Lietuvos valstybės atstatymas negalėtų sudaryti ypatingos problemos dar ir dėl to, kad bolševizmas Lietuvoje viešpatavo neilgą laiką, tad negalėjo suspėti sugriauti viso to, ką lietuvių tauta ir valstybė per savo nepriklausomo gyvenimo laikotarpį įvairiose gyvenimo srityse buvo sukūrusi. Valstybės teritorija pasiliko ta pati, kaip seniau, nuo kitų sovietinių respublikų atskirta pasienio sargybomis ir izoliuota. Valdymo aparatas, ministerijos ir kitos įstaigos sovietų pavadintos komisariatais, tebeveikė tas pats, nors tolydžio papildomas bolševistiniais komisarais ir GPU agentais. Tebeegzistavo net lietuvių kariuomenė, įjungta į rusų raudonąją armiją ir pavadinta 29-ju nacionaliniu raudonosios armijos korpusu. To korpuso karininkai, puskarininkiai ir kareiviai tebegyveno tomis pačiomis politinėmis idėjomis, kaip ir seniau, ir dėl to sudarė lyg tautinę Lietuvos kariuomenę. Šis korpusas tebestovėjo Lietuvos teritorijoje ir buvo apsiginklavęs. Sovietiškasis režimas Lietuvos ūkyje ir socialinėje srityje ėmėsi daug radikalių eksperimentų, tačiau jie neprigijo, nors daug kur pridarė didelės žalos. Žodžiu, sovietiškasis režimas stengėsi viską apversti kojomis, tačiau jo viešpatavimas dar neilgai tęsėsi, kad būtų įstengęs visiškai sunaikinti tautinę Lietuvą.

Išlaisvinus kraštą iš bolševikinės okupacijos, grąžinus jam valstybinę laisvę ir valdantįjį krašto aparatą apvalius nuo bolševistinių komisarų bei GPU agentų, visas kraštas nuo padarytųjų žaizdų greitai atsigautų, atkurstų jo gamyba ir gyvenimas grįžtų į normalias vėžes.

Memorandume buvo nurodyta, kad Lietuvos valstybės kontinuiteto išlaikymas yra ir pačios Vokietijos interesuose. Tokiu atveju niekas negalėtų Vokietijos įtarti, kad ji Lietuvoje turi kokių nors imperialistinių tikslų. Vokietijos skelbiamos Naujosios Europos priešai būtų pastatyti prieš dilemą: arba pripažinti Lietuvos nepriklausomybės atstatymą Vokietijos nuopelnu, arba, to nepripažįstant, patiems pasirodyti Lietuvos nepriklausomybės bei kitų Sov. Rusijos pavergtųjų tautų laisvės priešininkais.

Buvo natūralu ir pateisinama, kad lietuvių tauta, sovietiškojo teroro kankinama ir fiziškai žudoma, buvo linkusi užmerkti akis prieš tą didelę skriaudą, kurią jai padarė Vokietija, atplėšdama savo laiku nuo Lietuvos Klaipėdos kraštą, o tų pačių 1939 m. rudenį ir visą likusią Lietuvą su Sov. Sąjunga pasidalindama. Neturėdama kitos išeities, lietuvių tauta volens nolens turėjo guostis viltim ir tikėti Reicho vyriausybės atsakingų vyrų pareiškimais, kad naujoje, Vokietijos kuriamoje Europoje mažosioms tautoms bus patikrinta galimybė turi savitas tautines valstybes ir laisvai siekti tautinės kultūros ir pažangos.

Lietuvių tauta tikėjosi, kad Reichas supras jos pastangas atsistatyti savo nepriklausomą valstybę ir tuo būdu atpirks savo išdavimą, kurį jis įvykdė 1939 m. rudenį, pasidalindamas Lietuvą su Sov. Rusija įtakos zonomis.

Net ir ši mintis memorandume buvo išreikšta ta forma, kad lietuvių tauta dėl savo valsltybinės nepriklausomybės netekimo nesijaučia kalta. Tačiau iš savo pusės lietuvių tauta buvo pasiryžusi nesigailėti jokių aukų ir nevengti logiškųjų konsekvencijų, kurios plaukia iš dabartinės jos politinės padėties. (Pilnas memorandumo tekstas paskelbtas žurnale "Lituanistikos Darbai", II, 1969 m. psl. 107-KŠ).

Vyriausybės klausimu

Nekantriai laukdami rusų-vokiečių karo, lietuvių tautos ryžtingesnieji elementai ruošėsi visuotiniam sukilimui prieš raudonąją rusų okupaciją. Sukilimas buvo ruošiamas ne tam, kad padėjus kitam okupantui užimti savąjį kraštą: jis buvo ruošiamas iš įsitikinimo, kad sukilimo aukos atneš Lietuvai laisvę.

Derinti abiejų kraštų interesams kovoje prieš bendrą priešą — rusiškąjį bolševizmą, taip pat eventualiai pašalinus iš Lietuvos sovietinę okupaciją perimti krašto valdymą į savo rankas, buvo norima iš anksto sudaryti Lietuvos vyriausybę, ir šis klausimas buvo iškeltas taip pat memorandume, prašant tam reikalui Reicho vyriausybės sutikimo. Ši vyriausybė lietuvių pageidavimu turėjo būti sudaryta Vokietijoje prieš pat rusų—vokiečių karą. Karui prasidėjus buvo numatyta vyriausybės ir LAF vardu paskleisti į Lietuvos gyventojus eilę atsišaukimų, kuriuose visi tautos sluoksniai buvo šaukiami vieningai sukilti prieš Sov. Rusijos okupaciją.

Lietuvos vyriausybę buvo norima sudaryti remiantis Lietuvos konstitucija, kuri krašte galiojo iki bolševikinės okupacijos, tai yra iki 1940 m. birželio 15 d. Praktiškai tai atrodė įvykdomas dalykas, nes Lietuvos respublikos prezidentas, kuris pagal šią konstituciją vyriausybę sudaro, yra užsienyje, todėl vyriausybę paskirti galėjo. Šitaip sudarytoji vyriausybė, priešingai visokioms kvislingų vyriausybėms, būtų buvusi konstitucinė bei teisėta ir atitikusi lietuvių tautos valią.

(Bus daugiau)

VISAS AMŽIUS TĖVYNĖS TARNYBOJE

Keturiasdešimt metų atiduota Dievui

DR. Z. DANILEVIČIUS

Kiekvieną sekmadienį visi tie, kurie negalėdavo nueiti bažnyčion arba jau grįžę turėjo laiko sumos metu paklausyti radijo, pasistatydavo Kauno radijo stotį ir klausydavo tokio skambaus, gilaus, malonaus tembro balso, kurį anais laikais žinojo visa Lietuva, o šiandieną žino visi, kurie lanko sumą Marquette Parko parapijos bažnyčioje.

Skambėdavo jauno Kauno katedros vikaro, daug žadančio kunigo Vaclovo Zakarausko jautrūs pamokslo žodžiai, sklisdami iš katedros į miestą, į kaimus, po visus plačius Lietuvos laukus! Balsas buvo malonus ir artimas lietuvio sielai, o pamokslo žodžiai jautrindavo ir kiečiausią širdį, kviesdami prie Dievo ir žadindami norą atsinaujinti ir priartėti prie Kristaus skelbiamos tobulybės. Daug buvo Lietuvoje žmonių, kurie kun. Zakarausko veido niekad nebuvo matę, bet jo balsą ir nakties glūdumoje ir minios klegėjime būtų visada atpažinę! Populiarus, teisingiau sakant, garsus buvo tada jaunas kunigas Zakarauskas.

Kunigas ir pamokslininkas

Jo pamokslų poetiškas stilius turėjo pradžią jauno kunigo tėviškės idilinėje romantikoje. Vaclovas Zakarauskas gimė žaviame Nemuno upės liūliuojamame Lietuvos kampelyje, Pievelių kaime, Rumšiškių valsčiuje, Kauno apskrityje. Pasaulio šviesą išvyko 1906 m. rugsėjo 6 d. Paaugęs jaunasis Vaclovas mokėsi Kauno Aušros gimnazijoje, o po to pasirinko ganytojo kelią — nutarė būti kunigu. Lankė ir pabaigė Kauno kunigų seminariją, studijavo Vytauto Didžiojo universiteto teologijos - filosofijos fakultete. Kunigu įšventintas 1931 metų pavasarį — lygiai prieš 40 metų. Būdamas vienu iš gabiausių ir daugiausiai žadančių jaunų kunigų, tuoj skiriamas pačion centrinėn tarnybon — Kauno arkivyskupijos katedros - bazilikos vikaru. Čia išbuvo trylika metų, visą tą laiką taip pat eidamas Kauno radijofono pamokslininko pareigas. Išgarsėjo tiek, kad pasidarė nebepamainomu religijos ir tėviškės žodžio simboliu.

Niekam ir į galvą nebūtų atėjusi mintis, kad kas nors kunigą Zakarauską galėtų pavaduoti, kad kieno kito balsas galėtų vėl taip į žmonių širdis prabilti, kaip jo balsas nuolat prabildavo. Atsimenu, kaip man pačiam, dar jaunam vyrui, radijofono pranešėjas Petras Babickas, belankant radijofoną sakė: turime geros muzikos, užrašytos plokštelėse, transliuojame operas ir koncertus, bet populiariausias ir maloniausio tembro balsas radijofone — tai jautrus mūsų jauno pamokslininko savaitinis kalbėjimas.

Jaunimo auklėtojas

Tie pamokslai būdavo taip pat labai turiningi. Jeigu jų serija būtų buvusi užrašyta ir išleista kaip knyga, ji turėtų milžinišką pasisekimą. Tai būtų kaip Mertono "Septynių aukštų kalnas", kaip Giovanni Papini "Kristaus istorija" ir kaip Maritano "Krikščioniškoji filosofija". Jis sėmė savo pamokslams moralinį pagrindą iš griežtos tomistinės teologijos, gyvenimiškus pavyzdžius — iš realios aplinkos ir lietuviškos egzistencijos, o romantinį literatūros žanrą — iš jautrios savo lietuviškos širdies, palinkusios į grožio garbinimą. Pasiklausyti jauno kunigo Zakarausko pamokslų būdavo dvasinis atsigaivinimas.

Be pareigų katedroje ir radijofone, kun. Zakarauskas nuolat gilino savo filosofines ir teologines žinias skaitymu ir lankymu paskaitų bei seminarų. Turėjo jis ir kitas pareigas, kuriose reiškėsi, kaip gabus auklėtojas ir jaunų asmenybių formuotojas: jis buvo mokytojas ir kapelionas Kauno Aušros berniukų ir mergaičių gimnazijose. Daugelis mūsų jaunesnės kartos intelektualų yra susiformavę ir radę savo gyvenimo kelią kunigo Vaclovo Zakarausko dvasiniame vadovavime.

Kun. Zakarauskas mėgdavo ir daug rašyti. Bendradarbiavo Ryte, Vyrų Žygiuose, Pavasaryje, Tiesos Kelyje, Lux Christi ir Tėvynės Sarge, o vėliau dar

Kan. V. Zakarauskas

Drauge, T. Žiburiuose ir kitoje periodinėje spaudoje. Dar jaunas kunigas bebūdamas, išleido kelias knygos: **Pasninkas** (1932 metais), **Motina Sopulingoji** (1934), **Auklėjimas** (1938).

Visuomeninėj veikloj

Dirbo jis ir su katalikiškomis organizacijomis — buvo ateitininkų narys, pavasarininkų dvasios vadas, zitiečių religinis patarėjas.

Vokietijoje jis redagavo Žiburius, o Amerikoje Muzikos žinias ir Tėvynės sargą. Buvo Lux leidyklos narys. Augsburge tęsė mokytojo ir kapeliono darbą stovyklos gimnazijoje.

Jo plati veikla religijos, švietimo ir mokslo srityse atkreipė į jį dėmesį įtakingų bažnyčios ir mokslo dignitorių. Jis buvo visur didžiai vertinamas, o Kauno arkivyskupas a. a. Juozas Skvireckas 1948 m. kun. Vaclovą Zakarauską pakėlė Kauno kapitulos garbės kanauninku.

Okupacijų laikais ir svetur kan. Zakarauskas reiškėsi kaip nieko nebijantis ir nepalūžtantis kovotojas už Lietuvos laisvę.

Jis yra kovingas, bet be reikalo nieko nenuskriaus, už tiesą ir galvą paguldys.

Kan Zakarauskas daug užsitarnavo sukaupdamas jėgas jaunųjų mokymui. Jis ilgai vadovavo Marquette Parko parapijos lituanistinei mokyklai — nuo 1950 ligi 1965 metų. Tai jau savotiškas jubiliejus — 15 metų pedagoginio darbo.

Jis visada randa laiko visuomeniniam darbui. Jis buvo vienas pirmųjų LB tarybos narių, dirbo krikščionių demokratų valdyboje, dabar tebėra Amerikos Lietuvių Tarybos nariu-direktoriumi. Jo veikla visur pozityvi, surišta su vienu tikslu išlaisvinti Lietuvą ir tarnauti jos vaikų tautiškam sąmoningumui išlaikyti. Jis nesiveržia į pirmaujančias vietas, jis paiso tik patriotiškumo ir tautiškai religinės ištikimybės.

Paminklai ir medaliai — tai atžymėjimai, vaizdžiai rodą kitiems, kad tam tikras žmogus yra atlikęs didvyriškus darbus ir turi nepaprastus nuopelnus. Paminklų kanauninkui dar nesiūlome, — jis perjauas ir mums perdaug reikalingas. Tegul jis būna su mumis ir mūsų vaikais ir dar daugel metų. Medalių ir ordinų mes jam neduodame, nes nėra mūsų valstybės.

Tačiau didžiausią paminklą jis stato lietuvių širdyse. Jo veikla suformavo šimtus tūkstančių lietuviškų patriotinių asmenybių, išauklėjo daug jaunų širdžių tėvynės meilės šviesoje, sukūrė daug karštų pasiryžimų dirbti dėl krikščioniškų idealų ir dėl tėvynės.

Kristijono Donelaičio Lituanistinių mokyklų tėvų komitetas 1970/71 mokslo metais. Iš k. į d.: Vida Kosmonienė, parengimų vadovė, Povilas Kilius — tėvų komiteto pirmininkas, Regina Kučienė — ižd., Angelė Dirkienė — sekr. Stovi: Jonas Rudaitis — narys ūkio reikalams, Albertas Vengris — parengimų vadovas ir Antanas Luneckas — vicepirm. Nuotraukoje trūksta: Vaclovo Kleizos — nario informacijai.

Nuotr. V. Noreikos

AUŠROKŲ SUVAŽIAVIMAS TORONTE

Gegužės 29 ir 30 d. Toronte, Lietuvių Prisikėlimo parapijos patalpose, įvyko Kauno Aušros berniukų ir mergaičių gimnazijų 50 metų sukakties minėjimas ir aušrokų suvažiavimas.

Pagal suvažiavimo komiteto iš anksto išsiuntinėtas anketas, užsiregistravo apie 400 buvusių mokytojų ir mokinių. Suvažiaviman atvyko 360.

Pažinčių atnaujinimas

Suvažiavimo programa prasidėjo šeštadienį 6 val. vak. pažinčių atnaujinimu. Po tiekos nesimatymo metų, jis buvo ne tik jaudinančiai malonus, bet ir reikalingas, nes su laiku pasikeitė ir veidai.

Parapijos didžiulė salė prigužėjo spalvingos minios. Vieni jau iš tolo mojo draugams, kiti, tik arčiau priėję ir geriau įsižiūrėję, teatpažino buvusius mokytojus ir kolegas.

Šalia pagrindinės salės, šalutinėse patalpose, buvo surnoštos aušrokų kūrybos ir meno parodėlės, o šalia jų išstatytos ir padidintos įvairių laidų ir progų, abiejų gimnazijų gyvenimo nuotraukos.

Nemažai aušrokų įspaudė gilesnę pėdą kultūriniame lietuvių gyvenime. Apie mene atradusius savo kūrybinį kelią bylojo ant sienos kabą paveikslai dailininkų: Kasiulio, J. Paukštienės, Laurinaičio ir Ivonos.

Literatūrinę dirvą pasirinkę ir rašytu žodžiu savo duoklę tautai atidavę aušrokai buvo atžymėti jų knygų rinkiniu, kuris, nors ir nepilnas, buvo įspūdingas. Parodėlėj išstatytos knygos buvo rašytojų: Pulgio Andriušio, J. Aisčio, J. Gliaudos, A. Škėmos, Ramūno, R. Spalio, G. Tulauskaitės, J. Valaičio, K. Grigaitytės ir A. Norimo.

Visų akis traukė ant sienos sukabintos kelios eilės sveikinimų, atsiųstų iš įvairių pasaulio kraštų. Viduryje kabojo iš Lietuvos gauta austa juosta su įrašu: "Sveikiname — Aušros Mergaičių gimnazijos XIII laidos klasės draugės".

Laiškais, telegramomis, piešiniais ir nuotraukomis su parašais, pavieniai ir grupėmis, suvažiavimą sveikino aušrokai iš Lietuvos, Australijos (Melbourno, Sydney, Adelaide), P. Amerikos (Brazilijos), Europos (Vokietijos, Šveicarijos, Anglijos, JAV-bių ir iš Kanados.

Skaitė aušrokai atmintyje išlikusias draugų pavardes ir džiaugėsi, dūsavo ir graudenosi, nes ne vieną jau buvo "palaidoję" ir dabar pasitiko žinią apie juos lyg apie naujai atgimusius.

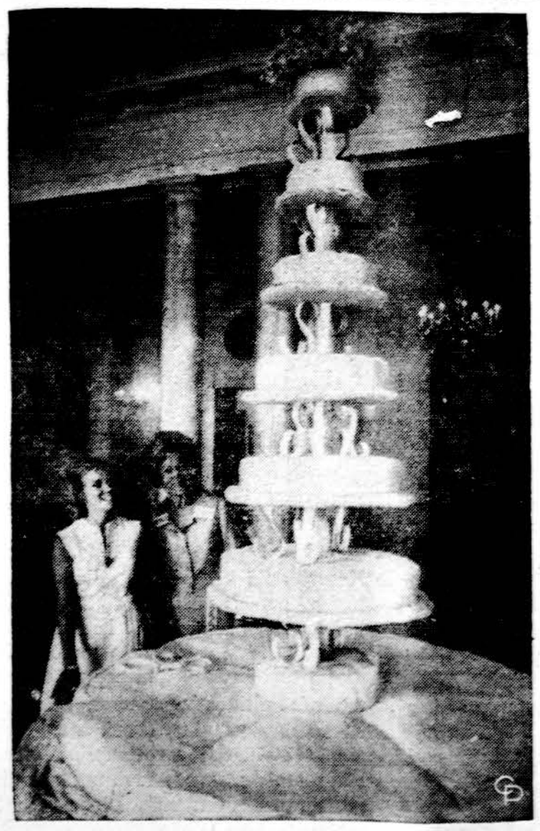

Prezidento Nixono dukros Tricijos vestuvių tortas. Junguvės įvyksta birželio 12 d. su Edwardu Cox.

Vaišės

8 val. prasidėjo vaišės. Suvažiavimo pirmininkas R. Rimas - Ribikauskas trumpai pasveikino atvykusius ir pristatė aktorių A. Dikinį, kuris, išraiškingu žodžiu ir vaidyba, perdavė Pulgio Andriušio felje'oną "Aš pasaulio lietuvis".

Po to kun. Pr. Gaida sukalbėjo maldą, užbaigdamas ją prašymu: "...laiminki, Dieve, mus šio susirinkimo džiaugsmu".

Iki šiol prislopintas suvažiavimo ir praeities prisiminimų džiaugsmas, dabar prasiveržė tostais už "Aušrą", skambiais Ilgiausių metų garsais ir džiugiais valio!

Torontiečių aušrokų organizacinio komiteto suruoštos vaišės buvo ne tik gausios, bet ir nuotaikingos, nes netrukus salė užžė svečių balsais, Hamiltono Trimito muzikos garsais ir bendru klegesiu, kurį nutildė tik Toronto griežti įstatymai, draudžią linksmintis po 12 val. nakties.

Čikagietė E. Bičiūnaitė - Biels kienė į viešbutį grįžo ne tik pilna įspūdžių, bet ir nešina J. Paukštienės paveikslu, kurį dailininkė suvažiavimo proga atsiuntė laimėjimui.

Antroji diena

Antrosios suvažiavimo dienos programa buvo pradėta 3 val. p. p. Prisikėlimo par. bažnyčioje pamaldomis už mirusius ir žuvusius aušrokus.

Šv. Mišias atnašavo svečias iš New Yorko, buvęs mergaičių gimnazijos kapelionas kun. J. Pakalniškis. Mišių metu solo giedojo S. Nasvytytė - Valiukienė, vargonais grojo Bruno Jurkšas, o diakono pareigas ėjo J. Gustainis.

Žmonių prisirinko apypilnė bažnyčia ir jos sienos suvirpo "Pulkim ant kelių" ir "Marija, Marija" giesmių garsais.

Minėjimas

Po šv. Mišių, čia pat bažnyčioje, įvyko mirusiųjų ir žuvusiųjų paminėjimas. J. Gustainis perskaitė pavardes 35 mokytojų ir 100 mokinių, kurie, pagal aušrokų prisiųstas anketas, yra žuvę ar mirę.

Kun. Placidas Barius, OFM, sukalbėjo maldą, prašydamas Aukščiausiąjį laiminti iš šio pasaulio išsiskyrusius "Aušros" mokytojus ir mokinius.

Liuteronų kunigas Žilinskas prabilo į susirinkusiuosius šv. Jono žodžiais: "Aš esu prisikėlimas ir gyvybė. Kas tiki mane, nors ir miršta, bus gyvas". Tokia amžinojo gyvenimo dvasia jis ragino žiūrėti ir į anapus nukeliavusius aušrokus, kurių įnašas praeityje nėra tik prisiminimų šešėliai, kurie buvo, bet tąsa šiose dienose Viešpaties paslapties prieglobstyje. Lygiai kaip gyvųjų įnašas visuomenėje ir Bažnyčioje yra jaunystės tąsa dabartyje. Mirusieji "...iš mūsų tarpo neatsiskyrė, bet persikėlė iš kovojančios Bažnyčios žemėje į pergalės triumfo Bažnyčią amžinybėje".

Kun. J. Pakalniškis savo žodyje primine, kad karas baisus ne tik nelaimėmis, kurias neša, bet ir neapykanta, kurią sukelia žmonių širdyse. Ji išstumia meilę, kuri yra krikščioniško gyvenimo pagrindas. Daug aušrokų žuvo dėl meilės savo kraštui, nes išsižadėjo to, kas žmogui yra brangiausia — savo gyvybės. Jie atidavė savo duoklę tėvynei. Pagal tą jų auką "...stiprina mus, nes jie mirė, kad mes gyventume"

Abiejų pamokslininkų mintys buvo apjungtos bendra visų malda "Tėve mūsų", kuri kilo ne tik iš susirinkusiųjų lūpų, bet ir iš širdžių, prisiminus savo amžinan gyvenimam iškeliavusius draugus.

Akademija

Parapijos salėje 4 val. p. p. prasidėjo akademija, kurią pravedė A. Statkevičiūtė - Užupienė - Lukienė.

Kun. J. Pakalniškis sukalbėjo invokaciją ir paprašė minutei susikaupti prisimenant mirusiuosius.

Tautine vėliava ir abiejų gimnazijų emblemomis papuošton scenon buvo pakviesti: Aušros gimnazijos pirmosios laidos atstovas Kęstutis Grigaitis, paskutinės laidos atstovė Elena Paškauskaitė - Krikščiūnienė, mokytojai: Paulina Paulavičiūtė, kun. Jonas Pakalniškis, dr. Marija Ramūnienė, Aleksandras Šepetys, Anelė Asevičiūtė - Avižonienė, Gražina Tulauskaitė - Babrauskienė, Adolfas Orvydas, Aldona Rugytė - Bulotienė (turėjo išvykti), Kazys Budrys ir Alina Petrauskaitė - Skrupskelienė.

Simboline rože pagerbiant "Aušrą", visiem garbės svečiam buvo įteikta po raudoną rožę.

Pirmoji pakviesta kalbėti buvo "Aušros" mokinė, mokytoja ir direktorė A. Skrupskelienė. Ji prisiminė gimnazijos 50 neramių ir audringų metų sukaktį ir tą kūrybingą bei dinamišką dvasią, kuri jaučiama iki šių laikų. 1915 metais įsteigta gimnazija buvo lyg švyturys Kaune. Metams bėgant miestas augo, tobulėjo, o su juo augo ir tobulėjo ir gimnazija. Tuo laiku ir toje aplinkoje, dėmesio į mokslą bei meną laikotarpyje, išsivystė Kaune teatras, opera, visais keturiais vėjais pradėjo pūsti Kazys Binkis. Maironis, Tumas Vaižgantas buvo realūs, Nemuno pakrantėse sutinkami asmenys. Kultūrinis gyvenimas klestėjo ir jo centre buvo "Aušra". Gal todėl ji ir išugdė tiek daug jaunų žmonių, kurie atsiekė laimėjimų visose srityse mene, dramoje, sporte, literatūroje ir kt.

(Bus daugiau)

MASKVOS — KAIRO SUTARTIS

(Atkelta iš 3 psl.)

pasirašymu 15-kos metų sutarties Egiptui karinei pagalbai suteikti atsispirti Izraelio agresijai ir Amerikos imperializmui.

Pasirašius 15-kos metų sutartį, Podgornis ir Sadatas paskelbė pasitarimų komunikatą, kuriuo pareikalavo Izraelį ištraukti savo karines jėgas iš arabų valstybių okupuotos teritorijos 1967 metų šešių dienų kare. Sueso kanalui atidaryti Izraelis turi atitraukti savo karines jėgas nuo Sueso kanalo pietinio pakraščio, kanalas lieka tarptautinio susisiekimo vandens keliu. Egiptas ir kiti arabų kraštai pripažįsta Izraelio valstybės egzistenciją ir garantuoja jos teritorijos neliečiamumą, laisvas susisiekimas turi būti ir Tirano vandens įlankoje.

Pagal Kairo - Maskvos išleistą ir abiejų prezidentų pasirašytą Kairo komunikatą, Izraeliui garantuojama valstybės egzistencija ir sienų neliečiamumas. Pasirašytu pagelbos paktu Sovietai sustiprina Sadato padėtį Egipte ir neparodo viešos intrigos supainioti ateičiai. Tačiau žinantiems komunistinės diktatūros intrigų "meną", visokių netikėtumų nebūtų prasmės išleisti iš akių. Pasirašytu paktu Egiptas pašalino Maskvos baimę vidaus apsivalymu bet ne atgaivinai.

PROGRESS-PAŽANGA
COLLISION EXPERTS
A. & J. STANEVIČIUS
(Fender) Pilnas Pataisymas.
Transmissions — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

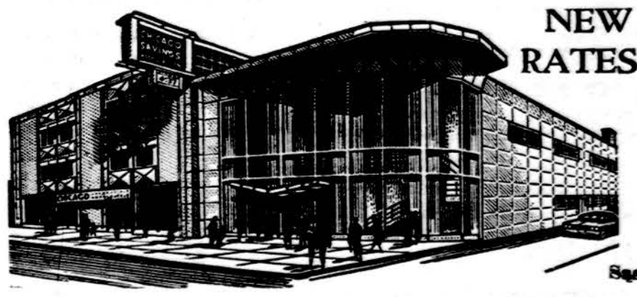

NEW RATES

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION
SAFETY OF YOUR SAVINGS INSURED

Sąskaitos apdraustos iki $20,000.

6% PER ANNUM
OF $5000.00 OR MORE ON CERTIFICATES
2 Year Maturity

5¾% PER ANNUM
ON CERTIFICATES OF $1000.00
One Year Maturity

5¼% PER ANNUM
ON CERTIFICATES OF $1000.00 OR MORE
6 Month Maturity

5¼% PER ANNUM
ON 90 DAY NOTICE
PASSBOOK ACCOUNTS
$100.00 Minimum

5% PER ANNUM
ON ALL PASSBOOK ACCOUNTS

DIVIDENDS COMPOUNDED DAILY. PAID QUARTERLY.

Chicago Savings & Loan Assn.

JOHN PAKEL, Sr., Chairman of the Board
MRS. PHIL. PAKEL, Pres.

6245 SO. WESTERN AVE.
TEL. GR 6-7575

HOURS: Mon. 12 P.M. to 8 P.M. Tues. 9 to 4 Thurs. and Friday 9 to 8 Sat. 9 to 12:30

1971 m. birželio 5–6 d.d., šeštadienį, 7:30 v. vak. ir sekmad., 3 v. popiet

MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALĖJE

6700 South California Avenue, Chicago, Illinois

Bilietai: 8, 6, 5, 4 ir 3 dol., gaunami Marginiuose, pas platintojus ir koncerto dienoje kasoje, kuri atidaroma šeštadienį 5 val. popiet ir sekmadienį 12 val.

ČIURLIONIO ANSAMBLIO KONCERTAS

PROGRAMOJ: mišrūs, vyrų ir moterų chorai su solistais, kanklių ir pučiamųjų instrumentų orkestras ir tautinių šokių grupė.

Koncerto programa yra labai įvairi, įdomi ir nauja, paruošta gastrolėms į Pietų Ameriką. Jos išpildyme dalyvauja 100 asmenų.

Pelnas skiriamas Religinei Šalpai — persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje remti.

Kviečiame visus dalyvauti.

KONCERTUI RENGTI KOMITETAS

STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Paskutiniame Detroito studentų susirinkime, kuris įvyko gegužės 22 d. Detroito universiteto garbės programos namuose, dalyvavo 23 studentai. Susirinkime buvo svarstomi planai ateinantiems mokslo metams.

Ateinantį rudenį, spalio 16—17 d. savaitgalį, studentai suruoš medžio šaknų skulptoriaus Prano Baltuonio parodą Lietuvių namuose. Studentai ne tik paruoš salę parodai, bet padės skulptoriui susitvarkyti ir suruoš kavutę. Ši paroda jau buvo ruošta Detroite, turėjo didelį pasisekimą ir jaunimas parodai skyrė daug dėmesio. Skulptoriaus sutikimas jau gautas.

Kitą parodą studentai suruoš sausio mėnesį. Tai bus jaunųjų dailininkų paroda. Vakare bus jaunų dainininkų bei solistų koncertas ir, po to, šokiai. Jauni dainininkai tam vakarui kviečiami ne tik iš Detroito, bet iš Chicagos ir Toronto. Parodą suruošti pavesta Algiui Skrebutėnui ir vakarą — Jonui Nakui.

Gegužės mėn. studentų išvykai į Dainavą neįvykus, dabar tokią išvyką numatoma suruošti rugsėjo 11 — 12 d. irgi Dainavoje. Tame savaitgalyje būtų suruošta ne tik "road rally", bet kelios paskaitos. Paskaitininkais jau numatyti: L. Bendruomenės tarybos narys dr. Kęstutis Keblys ir II Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso pirm. Romas Sakadolskis.

Gegužės 11 d. studentų skyriaus pirmininkas gavo iš Lietuvių fondo Detroito vajaus komiteto pirmininko Vytauto Kutkaus laišką, kuriame studentų sk. prašomas skirti savo atstovą į LF Detroito vajaus komitetą. V. Kutkus savo laiške pagyręs Detroito studentų veiklą, toliau rašo, "jaunimo įsijungimas į LF bus akstinas mums vyresniesiems sukrusti ir surasti daugiau LF narių..." Studentai sutiko su V. Kutkaus pasiūlymu ir studentus L. fonde atstovauti išrinko Ramunę Stonytę ir pavaduotoją Aldoną Petrauskaitę. Studentų atstovai ne tik kiek sąlygos leis pagelbės L. Fondui, bet ir supažindins studentus su Detroito vajaus komiteto veikla.

Šiame susirinkime į skyrių įstojo Viktoras Nakas, Algis Tumas ir dvi sesutės Andrušaitytės.

"Lithuania Wants Freedom" bumper stickers buvo padalinti studentams platinti. Platinimui vadovauja Algis Skrebutėnas.

Rbt. Selenis

IŠKILMINGAI BAIGĖ MOKSLO METUS

Detroito LB apylinkės lituanistinė mokykla mokslo metus baigė iškilmingai gegužės 23 d. Nepaisant gražaus ir saulėto pavasario oro, tą sekmadienį L. namų salę pripildė gražus būrys detroitiečių.

Gražiai pasirodė mokyklos choras

Prieš prasidedant oficialiai daliai, buvo progos apžiūrėti čia pat išdėstytos mokinių darbų parodos, kurioje kiekviena klasė turėjo savo skyrių. Stebino ne tik mokinių darbai, bet ir tvarkingas parodos sutvarkymas ir jai pasiruošimas.

Po trumpo mokyklos vedėjo Kosto Jurgučio žodžio, mokyklos choras, su apie 70 jaunų balsų, gražiai padainavo keletą dainų. Chorą paruošė ir jam dirigavo mok Pranas Zaranka. Patys mokiniai svečiams pristatė ir gražiai apibūdino atliekamas dainas. Choras atliko: muz. F. Strolios (žodžiai B. Pūkelevičiūtės) Šėriau žirgus Gardine, muz. F. Strolios (žodžiai L. Žitkevičiaus) Partizano mirtis, muz. J. Bertulio (žodž. Marijos Sims) Tėvynė šaukia ir muz. St. Sližio (žodž. J. Minelgos) Tu nematei tėvelių krašto.

Choras per šiuos mokslo metus yra padaręs tikrai didelę pažangą ir programą atliko be priekaištų. Choras vyks į Chicagą ir dainuos dainų šventėje. Chorui pianinu akomponavo VII sk. mokinė Rita Neverauskaitė, jai patalkino jos brolis Vidas Neverauskas, V sk. mokinys.

Pagerbti mokyklą baigusieji

Gražiai papuoštoje scenoje programos metu sėdėjo tautiniais rūbais pasipuošusių 13 mergaičių ir gražiai apsikirpę 7 berniukai, apsirengę su švarkais ir kaklaraiščiais. Tai šių metų išleidžiamoji klasė.

Aštunto skyriaus mok. Pr. Zaranka pranešė, kad kiek jis rudenį mokinių gavo, tiek jų ir išleidžia, nes visi buvo pakankamai darbštūs, o kai kurie pasižymėjo dideliu darbštumu ir gabumais.

Štai tie mokiniai, kuriems buvo įteikti baigimo diplomai: Saulė Bajalytė, Vida Bartkutė, Raymondas Čekauskas, Rūta Dunčaitė, Viktorija Jankutė, Vytautas Keblys, Regina Kizlauskaitė, Lidija Majauskaitė, Jonas Martišauskas, Kristina Miciūnaitė, Darius Miciūnas (jauniausias klasėje) Rūta Naumaitė, Renius Palaikis, Gintė Pečiūraitė, Saulius Petrulis, Kristina Pikūnaitė, Aldona Ratnikaitė, Ramūnas Savickas, Birutė Zubrickaitė ir Rūta Žemaitytė.

Pr. Zarankai su kiekvienu mokiniu trumpai supažindinant, mokiniai čia pat vienas kitą egzaminavo. Todėl kiekvienas mokinys turėjo progos ir klausti ir atsakyti. Mokinių lietuvių kalba ne tik kad buvo visiškai be priekaištų, bet buvo ir tokių, jog rodos jie augo gimtajame krašte, o ne išeivijoje. Čia, be abejo, bendros tėvų ir mokytojų pastangos.

Tie egzaminai parodė, kad mokiniai neblogai nusimano apie mūsų organizacijas bei veiksnius: Altą, Vliką, L. bendruomenę, Balfą, žinojo, kas yra pasaulio bendruomenės pirmininkas ir pan.

Dar svarbiau, dauguma iš baigusiųjų pasisakė, jog jie norėtų lituanistinį mokslą tęsti, jei pradėtų veikti IX ir X skyrius (planuojama nuo ateinančio rudens pradėti IX skyrių).

Pažymėjimus baigusiems įteikė jų mokytojas Pr. Zaranka ir po dovaną knygomis įteikė LB apylinkės švietimo vadovas Martynas Stonys. Klasės seniūnas Ramūnas Savickas gražiai padėkojo mokytojams, tėveliams ir LB už mokslą.

Meninėje dalyje aštuntokai atliko bendrą deklamaciją "Užtrauksim naują giesmę, broliai" ir mergaitės šoko tautinį šokį sadutę.

Pagerbti ir apdovanoti pirmieji mokiniai

Kiekvieno skyriaus trys pirmieji mokiniai buvo pagerbti, iškviečian prieš visus svečius ir apdovanojant knygomis. I-mo skyriaus trys geriausi mokiniai — Paulius Doveinis, Gina Rugieniūtė ir Vytas Radzevičius; II-ro sk. — Violeta Doveinytė, Marytė Erlingytė, Sigutė Kazlauskaitė; III sk. — Alma Lelytė, Liana Palaikytė, Darius Rudis; IV sk. — Darius Skiotys, Gintas Zaranka, Asta Jurgutytė; V. sk. — Vidas Neverauskas, Darius Jurgutis, Vytas Urba; VIa sk. — Kristina Veselkaitė, Eligijus Lelis, Ramona Pikūnaitė; VIb sk. — Kristina Jankutė, Dalia Rudytė, Taura Zarankaitė; VII sk. — Rita Naikauskaitė, Rita Neverauskaitė, Danutė Veselkaitė ir VIII sk. — Rūta Dunčaitė, Kristina Pikūnaitė, Ramūnas Savickas.

Meninėje dalyje verti dėmesio tautiniai šokiai, kuriuos paruošė mok. Albina A kočaitienė. VII sk. mokiniai šoko blezdingėlę, IV sk. — kubilą, V sk. žiogelį, VI sk. rugučius ir V sk. ožėlį. Šokėjams grojo jaunas akordeonistas Arvydas Šepetys.

Ši graži mokyklos šventė buvo baigta tėvų komiteto pirm. Kazio Gogelio padėkos žodžiu ir visi kartu sugiedojo Tautos himną.

Padėkos maldos

Prieš šį minėjimą visa mokykla organizuotai dalyvavo padėkos pamaldose Šv. Antano bažnyčioje. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė kun. Kaz. Simaitis. Jis savo pamoksle iškėlė gimtosios kalbos mokėjimo naudą ir pagyrė tuos kurie dar gerai kalba lietuviškai. Jis paminėjo Dalių Miciūną, kuris šių mišių metu labai gražiai skaitė lekciją.

Pabuvojus tokioje mokyklos šventėje, pamatai, kiek daug padaroma per tuos ne labai skaitlingus šeštadienius. Gaila, kad ne visi tėvai tais šeštadieniais pasinaudoja. Reikia tik džiaugtis, kad didelė dauguma tėvų vaikams kelią į mokyklą parodo.

Vl. Selenis

Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos taryba su arch. Albertu Kereliu iš Chicagos po naujų parapijos statybų planų pristatymo Detroite gegužės 21 d. Sėdi kun. A. Babonas, arch. A. Kerelis, kun. M. Kundrotas, R. Valatka, E. Paurazienė. Stovi: J. Urbonas, dr. J. Pikūnas, A. Rugienius, A. Butkūnas, dr. V. Majauskas, dr. L. Bajorūnas ir A. Dainius. Nuotr. K. Sragausko

VEDYBŲ SUKAKTIS

Jurgis ir Ona Vaškevičiai birželio 6 d. su šv. Mišiomis Šv. Antano bažnyčioje paminės 15 metų vedybų sukaktį. Jubiliatai Vaškevičiai ne tik pavyzdingi katalikai, bet nuoširdūs katalikiškų reikalų rėmėjai. Stambiai yra parėmę Šv. Antano parapiją ir Dainavą. Labdarių reikalams vienuolynams visada su stambia auka prisidėjo. Didelė pagarba priklauso jubiliatams, tegu Dievas juos laimina ir toliau būti tvirtais ir sveikais.

Jubiliatams pagerbtuves rengia artimesni giminės Joseph Danels su žmona ir Anthony Dannelly su žmona birželio 6 d. Dannelly residencijoje Dearborne.

Š.

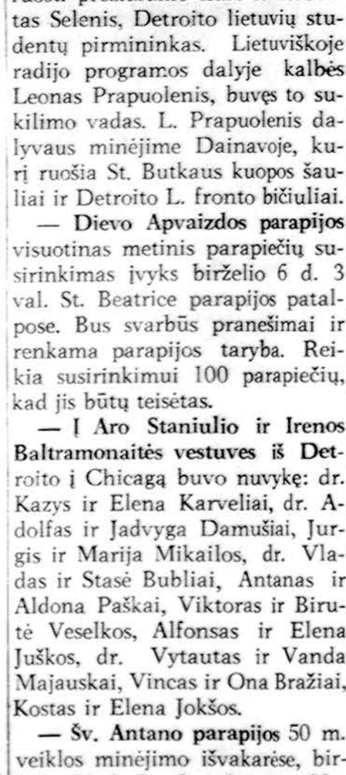

Ona ir Jurgis Vaškevičiai

TRUMPAI

—1941 metų sukilimo minėjimas. Spontaniško lietuvio tautos sukilimo paminėjimas bus dviejų dalių: per abi lietuviškas radijo valandas ir Dainavoje birželio 20 d. Angliškai amerikiečius su šiuo įvykiu supažindins Joana Kuraitė iš Windsoro, II-rojo pasaulio jaunimo kongresui ruošti prezidiumo narė ir Robertas Selenis, Detroito lietuvių studentų pirmininkas. Lietuviškoje radijo programos dalyje kalbės Leonas Prapuolenis, buvęs to sukilimo vadas. L. Prapuolenis dalyvaus minėjime Dainavoje, kurį ruošia St. Butkaus kuopos šauliai ir Detroito L. fronto bičiuliai.

— Dievo Apvaizdos parapijos visuotinas metinis parapiečių susirinkimas įvyks birželio 6 d. 3 val. St. Beatrice parapijos patalpose. Bus svarbūs pranešimai ir renkama parapijos taryba. Reikia susirinkimui 100 parapiečių, kad jis būtų teisėtas.

— Į Aro Staniulio ir Irenos Baltramonaitės vestuves iš Detroito į Chicagą buvo nuvykę: dr. Kazys ir Elena Karveliai, dr. Adolfas ir Jadvyga Damušiai, Jurgis ir Marija Mikailos, dr. Vladas ir Stasė Bubliai, Antanas ir Aldona Paškai, Viktoras ir Birutė Veselkos, Alfonsas ir Elena Juškos, dr. Vytautas ir Vanda Majauskai, Vincas ir Ona Bražiai, Kostas ir Elena Jokšos.

— Šv. Antano parapijos 50 m. veiklos minėjimo išvakarėse, birželio 12 d. 5 val. vak., pamaldas už mirusius parapiečius atnašaus ir pasakys du trumpus pamokslus prof. kun. Stasys Yla, Putnamo seselių kapelionas. Sekmadienį, birželio 13 d., pamaldos 10:30 val. Koncelebruotas mišias atnašaus vysk. V. Brizgys ir pasakys pamokslą. Organizacijų vėliavų tarnybos su vėliavomis renkasi 20 min anksčiau mokyklos patalpose. Taip pat, vėliavas reikia iš anksto užregistruoti pas Leonardą Šulcą, nes jis tvarkys vėliavų eiseną.

Banketas įvyks 12:30 val. Lietuvių namuose. Bilietus į banketą reikia įsigyti iš anksto iki birželio 6 d. Vaikams iki 14 metų užkandžiai bus paruošti atskirai apatinėje salėje.

— Keičiamas lietuviško balso radijo valandos laikas pradedant 15 min. vėliau. Iki šiol sekmadienio rytais valanda prasidėdavo 8 val. ir baigdavosi 9 val. Nuo birželio 13 d. lietuviško balso radijo valanda prasidės 8:15 val. ir baigsis 9:10 val.

— *Šaulių moterų išvažiavimas* į gamtą gegužės 30 d., esant labai gražiam orui, labai gerai pasisekė. Svečių buvo atvykusių iš plačios apylinkės ir Windsoro. Iš Lansingo buvo atvykę p. Balukai, iš Flinto gen. Jonas Černius su ponia ir kit. Išvažiavimą atidarant kalbėjo St. Butkaus kuopos moterų sekcijos vadovė Bronė Selenienė ir šaulių sąjungos pirm. Vincas Tamošiūnas. Kad išvažiavimas gerai pasisektų daug dirbo Vladė Šiurkienė, Valerija Šulcienė, Stefanija Kaunelienė, Elzbieta Jodinskienė. Joms gražiai patalkino kuopos šauliai Feliksas Blauzdys, Juozas Murinas, Juozas Augaitis, Antanas Šiurkus ir Leonardas Šulcas. Ypatinga padėka priklauso Vincui ir Onai Bražiams, kurie savo gražią sodybą šaulėms "išnuomavo" nemokamai.

— **Dr. Alfonsas Pakalniškis** vėl grįžta į Detroitą ir čia pradės verstis gydytojo praktika.

— **A.a. Juozas Barčas** staiga mirė gegužės 23 d. sulaukęs 60 metų amžiaus. Buvo pašarvotas J. Baužienės laidotuvių namuose ir gegužės 27 d. iš Šv. Petro bažnyčios palaidotas Holy Sepulchre kapinėse. Liko žmona, du sūnūs, brolis ir sesuo Lietuvoje ir kt. giminės.

— **A.a. Marija Bukauskienė,** senosios ateivių kartos susipratusi lietuvė, mirė gegužės 26 d., buvo pašarvota J. Baužienės laidotuvių namuose ir gegužės 29 d. palaidota iš Šv. Antano Bažnyčios.

(sln)

MOKINIŲ CHORISTŲ ŽINIAI

Visi Dainų šventėje dainuosiantieji mokiniai privalo dalyvauti choro repeticijose, kurios bus trečiadieniais, 7 val. po p. birželio 9, 16 ir 30 d. šv. Antano parapijos mokykloje.

Generalinė repeticija mokyklų chorams įvyks liepos 3 d. 2 val. p. p. Chicagoje, Amfiteatre, 4300 S.

(Nukelta į 6 pusl.)

"LIETUVOS ATSIMINIMŲ"

Radijo Valanda jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams! Kas šeštadienį, nuo 5 iki 6 val. p. p., iš WEVD Stoties, New Yorke (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM).

Direkt. — Dr. Jokubas J. Stukas
1467 Force Drive,
Mountainside, N. J. 07092
Tel. 232-5565 (code 201)

Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų Kultūrinių Valandų anglų kalba, iš Seton Hall Universiteto radijo stoties: (New Jersey WSOU (89.5 meg. FM) Pirmad., 8:05-9:00 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

Detroito skelbimai

PETRAS PUTRIUS

Dažo — Dekoravimas — Taiso Kambarius — Verandas — Garažus. Deda "Plaster Board". Visų rūšių grindų ir sienų plytelės.

12737 Grandmont Rd., Detroit 27, Michigan — Tel. VE 8-4064

AMERIKOS LIETUVIŲ BALSAS
Radijo valanda

WQRS FM radio stotis, Banga 105.1 veikia sekmadieniais 8:00-9:00 val ryto.

Telef. — KE 79642

LIETUVIŠKŲ MELIODIJŲ RADIJO VALANDA

WMZK-FM Banga 98 mc

Pirmad. — Trečiad. — Penktad. nuo 8 iki 9 vakare

Vedėjas RALPH VALATKA

17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219 Tel. 537-5550

Arba Briedis Realty tel. 883-5244

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNUKŲ KRAUTUVE
4640 South Ashland Avenue
TEL. YArds 7-1272

Atdara vakarais: pirmad., ketvirtad., o kitomis dienomis iki 6-tos val. vakaro. Sekmadieniais uždaryta.

HARRY SEIGAN kviečia visus vyrus ir jaunuolius atvykti ir įsitikinti, koks didžiulis yra pasirinkimas rūbų rudens ir žiemos sezonui, geriausių firmų, kaip Groshire, Botany "500", Phoenix ir kt. naujausios mados.

KĄ TIK GAUTA IŠ ITALIJOS KOSTIUMŲ, MARŠKINIŲ IR KITOKIOS APRANGOS.

Pirkę kostiumą, švarką ar kelnes, jūs būsite patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoje jums primieruos ir pritaikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos įskaitant stambius (husky).

Lietuvių studentų sąjungos Detroito skyriaus valdyba. Iš kairės pirmininkas Robertas Selenis, protokolų sekretorė Karolė Veselkaitė, iždininkas Kastytis Karvelis, susirašinėjimų sekretorė Rita Skrebutėnaitė ir vicepirmininkas Linas Mikulionis. Nuotr. K. Sragausko

Lietuvių studentų sąjungos Detroito skyrius paruošė, atspausdino ir gegužės 22 d. susirinkime pasidalino platinti — bumper stickers "Lithuania Wants Freedom". Nuotr. K. Sragausko

PARENGIMAI CHICAGOJE

Birželio 5 ir 6 d. — Liet. religinės šalpos ruošiamas Čiurlionio ansamblio koncertas Marijos aukšt. mokyklos salėje.

Birž. 12 d. — Solistės D. Stankaitytės koncertas Orchestra Hall salėje.

Birž. 13 d. — Lietuvių tautos sukilimo 30 metų sukakties minėjimas, ruošiamas Liet. Fronto bičiulių Jaunimo centre.

— Chicagos Anglijos liet. klubo išvyka Spaičio darže.

Birž. 13-20 — Amerikos ir Kanados šaulių kultūrinė savaitė Dainavoje.

Birž. 20 d. — Balfo gegužinė Bučo darže.

Birž. 20 — liepos 4 d. — vyr. moksleivių at-kų stovykla Dainavoje.

Birž. 26-27 d. — Liet. inž. - architektų iškyla "Gintaro" vasarvietėje, Union Pier, Mich.

Birž. 26 — liepos 3 d. — Akademinio skautų sąjūdžio studijinis suvažiavimas — stovykla V. Jonyno vasarvietėje, Chesterton, Ind.

Liepos 4 d. — JAV ir Kanados LB IV dainų šventė.

Liepos 4 — 18 d. — Jaunučių moksl. at-kų stovykla Dainavoje.

Liepos 11 d. — Lietuvių diena, ruošiama Liet. televizijos Bučo darže.

Liepos 11-25 d. — Chicagos liet. skautų-čių vasaros stovykla Rako stovyklavietėje.

Rugp. 1 d. — Lietuvos dukterų dr-jos gegužinė Bučo darže.

Rugp. 8-15 d. — Lietuvių Fronto bičiulių stovykla Dainavoje.

Rugp. 15-22 d. — Lietuvių mokytojų studijų savaitė Dainavoje.

— Lituanistinių studijų savaitė jaunimui Dainavoje.

Rugsėjo 7 d. — Marquette Parko liet. namų savininkų gegužinė Bruzgulienės sodyboje.

Spalio 9 d. — Vytauto D. Šaulių kuopos balius Vyčių salėje.

— Chicagos Anglijos liet. klubo metinė vakarienė B. Pakšto salėje.

Spalio 16 d. — LF bičiulių ruošiama Rudeninė jaunimo šventė, dalyvaujant Clevelando vyrų oktetui, rašyt. A. Baronui.

Spalio 23 d. — Kernavės skaučių tunto balius Marquette Parko parap. salėje.

Spalio 30 d. — Lietuvos dukterų dr-jos rudens balius Jaunimo centre.

Lapkr. 6 d. — Tradicinis Liet. operos balius Motion Inn salėje, 5820 So. Kedzie Ave.

Lapkr. 7 d. — "Eglutės" šventė — 20 m. sukakties minėjimas Jaun. centre.

— Marijonų bendradarbių Chicagos aps. Žaidimų popietė Marijonų vienuolyno svetainėje.

— Marquette Parko liet. namų savininkų dr-jos balius.

Lapkr. 13 d. — Chicagos Britanijos liet. klubo metinis banketas B. Pakšto salėje.

Lapkr. 20 d. — Poeto H. Radausko kūrybos vakaras—koncertas Jaun. centre, ruošiamas Ateitininkų meno dr-jos "Šatrijos".

— Brighton Parko lituanistinės mokyklos balius B. Pakšto salėje.

Lapkr. 24-28 d. — JAV LB Kultūros fondo ruošiamas II Teatro festivalis Jaunimo centre.

Detroit, Michigan

(Atkelta iš 5 pusl.)

Halsted St. Tai repeticijai mokinių chorai susirenka į Amfiteatrą 1 val. po p. Mokinių tėvus prašau įsidėmėti šias datas ir vaikus į repeticijas atvežti.

Dainų Šventės vykdomasis komitetas prašo pranešti:

a. Kiek choristų norėtų apsistoti viešbučiuos (už viešbutį reikės mokėti patiems).

b. Kiek choristų norėtų apsistoti privačiai lietuvių šeimose.

c. Kiek choristų jau yra susitarę ar numatę apsistoti pas savo gimines, draugus, ar pažįstamus, nurodant jų adresus.

Kadangi tos žinios reikia pranešti iki birželio 25 d., todėl prašau tėvus suteikti tas žinias raštu per pirmąsias dvi repeticijas, arba pasiunčiant laišku mano adresu: 1510 Hubbard, Detroit, Mich. 48209.

Pranas Zaranka

Pirmą dieną savo gyvenime kūdikis jau tapo garsus, nes jis yra kruvinojo diktatoriaus Stalino vaikaitis. Čia matyti Stalino duktė Svetlana su tik ką gimusia dukra San Rafael, Calif., miesto ligoninėje. Motina pareiškė, kad ji džiaugiasi galėdama gyventi laisvoje Amerikoje, nes Sov. Rusijoje nėra laisvės. Naujagimei duotas vardas **Olga Margedant**. Stalinaitė yra ištekėjusi už amerikiečio architekto **Peters.**

PADĖKA

Cicero, Ill. ateitininkų šeimos šventės programoje dalyvavęs Windsoro jaunimas, su vadove p. V. Tautkevičiene, širdingai dėkoja inž. Br. Nainiui, dr. P. Kisieliui ir visiems rengėjams už pakvietimą ir gražų priėmimą. Jūsų vaišingumas, bei žiūrovų šiltas mūsų pastangų įvertinimas, ilgai liks mūsų širdyse.

Grupės vardu
A. Čerškus

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. V. Vaišnoros knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėl įdomių vietovių aprašymo ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasiskaityti kiekvienam lietuviui besidominčiam Lietuvos istorija ar jos vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. Kaina tik $3.00. Galima įsigyti "DRAUGE".

Kiekvienam lietuviui būtinos knygos:

LIETUVIŲ POEZIJOS ANTOLOGIJA . . $7.00

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA I dalis $6.00

LIETUVIŲ BELETRISTIKOS ANTOLOGIJA II dal. $10.00

Šiuose trijuose Lietuv. Knygos klubo leidiniuose surinkti pagrindiniai, kad ir ne visi, lietuvių beletristai ir poetai, pradedant Motiejum Valančium bei liaudies nežinomais poetais ir baigiant Kaziu Almenu bei Algirdu Landsbergiu.

Šis gražus, kietais viršeliais knygų rinkinys, apima didžiumą mūsų literatūros kūrėjų ir todėl privalomas kiekvienai lietuviškai šeimai, kuri didžiuojasi savo tautos atsiekimais.

Knygos gaunamos "Drauge". Illinois gyventojai prie knygos kainos turi pridėti 5 proc. mokesčiams.

VIEN TIK DRAUGAS SPAUSDINA

Kokius dalykus vien tik "Draugas" spausdina?

Vien tik "Drauge" gausite gražiausius vedybinius kvietimus atspausdintus lietuviškais rašmenimis.

Jaunosios poros iš visos Amerikos siunčia "Draugui" užsakymus spausdinti lietuviškus vedybų kvietimus. Galima pasirinkti įvairiausio popieriaus vokų ir kortelių.

Jei rengiatės į moterystės luomą **ir norite gražiausių lietuvišku kvietimų, užsukite į "Draugą". Kiek galite greičiau, atvykite ir pasirinkti.**

DU BROLIUKAI

3 v. pasaka vaikams

Anatolijus Kairys

Išleido Alvudo Vaikų Teatras.

Leidėjo žodyje sakoma: "Alvudo Vaikų Teatras, įvertindamas veikalo nepaprastą pasisekimą, o kartu ir pagerbdamas vaikų teatro darbuotojus bei aktorius, įdėjusius daug darbo ir kūrybinės dvasios į tris šio veikalo pastatymus, nutarė DU BROLIUKUS išleisti atskira knyga. Eiliuotas tekstas, lengva, žaismingа ir taisyklinga kalba, tinka scenai, mokyklai ir šeimai. Jie tinka skaityti, deklamuoti ir kitam dovanoti."

Gaunama DRAUGE, 4545 W. 63rd Str., Chicago, Ill. 60629, kaina $2.50. Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% mokesčių.

CLASSIFIED GUIDE

DĖMESIO!

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas

FRANK ZAPOLIS
3208½ West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8654 ir GR 6-4339

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Gerų prekių didelis pasirinkimas Automobiliai, šaldytuvai, televizijos, doleriniai certifikatai, maistas, akordeonai.
2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
TELEF. WA 5-2787

VALOME KILIMUS IR BALDUS
Plaunam ir vaškuojame visų rūšių grindis.
J. BUBNYS, Tel. RE 7-5168

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus
NEDZINSKAS 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

TELEVIZIJOS
Spalvotos ir paprastos radijai, stereo.
Krautuvė Marquette Parke
Pardavimas ir taisymas
MIGLINAS TV
2346 W. 69th St. — tel. 776-1486

DAŽYMAS
Pigiai dažau namus iš vidaus ir lauko. Valau kilimus ir baldus
Pilna apdranda.
J. Rudis — Tel. CL 4-1050

MOVING
ŠERĖNAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.
2047 W. 67th Place — WA 5-8063

COSMOS PARCELS EXPRESS
SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
3333 S. Halsted, Chicago, Ill. 60608
Tel. WA 5-2737; 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas, motociklai, šaldytuvai, maistas, doleriniai CERTIFIKATAI ir AUTOMOBILIAI
V. Valantinas

RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd Street
Įžieninių ir vietinių auto taisymas atlyrę mechanikai. Elektroninis motorų patikrinimas. Vilkikas. Kreiptis
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353
Savininkas Juozas (Joe) Juraitis

Heating Contractor
Įrengiu naujus ir perstatau senus visų rūšių namo apšildymo pečius ir air conditioning — į naujus ir senus namus. Stogų rinas (gutters), vandens šildymui boilerius. Turiu ir leidimus dirbti mieste bei užmiesčiuose. Darbas atliekamas greitai ir sąžiningai. Apskaičiavimas nemokamai.
DOMAS ŽUKAUSKAS
HEATING & SHEET METAL
4444 S. Western, Chicago 9, Ill.
Telefonas VI 7-2447

A. VILIMAS MOVING
Apdraustas perkraustymas
— įvairių atstumų —
823 WEST 34th PLACE
Telef FRontier 6-1882

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd St., Chicago, Ill.
TEL — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

Platinkite "Draugą"

REAL ESTATE

Niekur geriau

1½ aukšto, 20 metų mūras, gražūs 2 butai, uždari pušų porčiai, naujas stogas ir gazu šildymas, 2 auto garažas, platus sklypas. Arti mūsų. Naslė neužprašo.$33,500.

Skoningai modernus, 7 kamb. mūras ir 2 auto garažas. Tviska švara, tvarka ir graži gatvė. Arti ofiso. $23,900.

Prie bažnyčios ir vienuolyno, dviem butam, 30 pėdų žemės, už $10,900.

Pajamų mūrinis bangalow, 1 didelis švarus butas apačioj, kitas atskiras 3-jų kamb. viršuj moka $70 nuomos. Artima, smagi vieta. $19,000.

5 butai, gel-vas mūras, 2 po 5 kamb., 2 po 4 kamb. ir 4 kambariai, 3 auto mūro garažas, 2 blokai nuo parko. $47,000.

Prie Marquette Parko. Apynauji mūro rezidencija. Savininkas keliamas išvažiuoja. Greitas pasiūlymas už $29,000.

8 butų, 15 metų šviesus dviejų aukštų mūras. Prie Evergreen. Rūsys, baseboard šildymas, elektriniai pečiai, 50 pėdų sklypas, $14,000 pajamų. Apie $25,000 įmokėti. Tik $75,500

VALDIS REAL ESTATE
7051 S. Washtenaw Av. RE 7-7200

AR JŪSŲ NAMAS EINA PARDAVIMUI?
Jei taip, skambinkite
BRAVO REALTY CO.
3118 W. 59th St. 471-0770
Kalbame lietuviškai, jei prašoma.

Arti 63 ir Naragansett parduodamas 3-jų miegamų mūr. namas. Akmens priekis. Įrengtas rūsys.
Tel. 586-3049

4 butų namas — 2 po 5 kamb. ir 2 po 4 kamb. Marquette parke. Kreiptis į savininką tel. **476-2907.**

71 ir Rockwell. 2 butai po 4 kamb. ir patalpa ofisui ar bizniui. $33,500.

Marquette pke. mūro 6 kamb. rezidencija, 2 auto garažas. Parduos už geriausią pasiūlymą.

Brighton pke. Mūras 5 vienetų, 4 auto garažas., ekstra dar 2 sklypai. $26,500.

Marquette pke. Medinis 2 butai po 6 kamb. Naujai remodeliuotas. $18,900.

VAINA REALTY
TEL. — RE 7-9515

Skubiai parduoda mūr. namą: Maisto krautuvė ir 2 butai. Brighton Parke.

2 butai ir šalia tuščias sklypas. Brighton Parke.

Biznio patalpa ir 3 butai, gražiai atrodantis mūr. namas. Marquette Parke.

Restoranas — valgykla, 2-jų aukštų namas. Moderniški ir naujai įrengimai. Judri vieta. Labai geras biznis. Lengva aptarnauti.

Insurance — Income Tax
Notary Public
ŠIMAITIS REALTY
2737 W. 43rd St., CL 4-2390

PARDAVIMAS — VALDYMAS NAMŲ PIRKIMAS
Butų nuomavimas — Income Tax
Notariatas — Vertimai
APDRAUDŲ AGENTŪRA
BELL REALTY
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

Apdraudų Agentūra
Namų, Gyvybės, Sveikatos, Biznio, Automobilių,
Patogios išsimokėjimo sąlygos
J. BACEVIČIUS
6455 So. Kedzie Ave., PR 8-2233

SAVININKUI NEMOKAMAI
BUTŲ NUOMAVIMAS
Namų pardavimas, pirkimas
Įvairūs draudimai
BUD'S REAL ESTATE
BALYS BUDRAITIS
4307 S. Kedzie, Chicago
TEL. — 254-5551
1339 State St., Lemont, Ill.
TEL. — 257-5542

Tvarkingas, teisingas ir greitas patarnavimas visais Real Estate reikalais. Be to, veikia Notariatas daromi ir liūdijimų vertimai.
PILDOMI INCOME TAX
ir atliekami kiti patarnavimai.
ŠIMKUS REAL ESTATE
NOTARY PUBLIC
4259 S. Maplewood Av., CL 4-7450

DĖMESIO!

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujoj Anglijoj, iš stoties WLYN, 1360 bangos, veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val po pietų — perduodama vėliausių pasauliniuųų žinių santrauka ir komentarai, muzika, dainos ir Magdutės pasaka. Programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: **Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvė, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Tel. AN 8-0489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.**

ĮSIGYKITE DABAR!

Viena iš daugiausiai perkamų knygų yra Juzės Daužvardienės

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

joje kiekvienas atras savo mėgiamo lietuviško patiekalo receptą, arba suras naują, iki šiol neragautą, kurių čia yra virš 200.

Knyga parašyta anglų kalba, labai tinkama dovana vyresnėms, o ypač naujai pradedančioms šeimininkauti moterims. Kaina tik $2.75 dol., galima gauti "DRAUGE".

Illinois gyventojai prie knygos kainos prašomi pridėti 5 proc. mokesčiams.

Kultūriniai ryšiai su kraštu ar tik naivus kolaboravimas ir kvislingavimas su okupantu? Tai klausimai, kurie dabar labiausia mus erzina, jaudina ir skaldo.

Naujausioje **Bronio Railos** knykoje

Versmės ir verpetai

šie klausimai svarstomi rimtai ir su autoriui būdingu aštrumu. Įsigykite šią knygą, ji bus įdomi jums ir reikalinga jūsų bibliotekai. 350 psl., kaina 5.00 dol. Gaunama

Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Illinois 60629

HELP WANTED — VYRAI

CARPET INSTALLER
Experienced carpet installer, guaranteed 40 hours. Excellent working conditions and salary and benefits.
TEL. — 541-2424

IŠNUOMOJAMA — FOR RENT

CICEROJE išnuom. 5 kamb. butas su 2 mieg. Suaugusiems
Telef. — 652-4343

Union Pier vasarvietė "Rasa" dar turi patalpų sezonui ar savaitgaliams. Skambinkit po 6 v. v. **423-9738.**

PARDAVIMUI

Rūsy išparduodami įvairūs daiktai — nuo 25 c. iki $125.00. 10 val. r. iki 8 v. v. **6436 S. Richmond St.**

3 SINGER
Sewing machines left for repairs. Excellent condition. Yours for repair charges. Will deliver.
Only $15 each.
434-6378

Remkite tuos biznierius, kurie skelbiasi dienr. "Drauge".

Perskaitę "Draugą", duokite kitiems pasiskaityti

Apsimoka skelbtis dienr. "Drauge", nes jo kainos visiems prieinamos, o skaitytojų skaičius yra toks didelis jog atneš geriausius rezultatus.

DĖMESIO!

FRANK'S TV and RADIO, INC.
3240 SO. HALSTED STREET Telef. — CA 5-7252
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJOS, RADIO STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

Kas tik turi gerą skonį, viską perka pas Lieponį!
LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI
LIEPONIS
FURNITURE CENTER, INC.
Marquette Pk., 6211 So. Western PR 8-5875
Pirmadieniais ir ketvirtalieniais nuo 9 iki 9:30. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 12 iki 5 popiet

NESENI ĮVYKIAI LIETUVOJE
Atvaizduoti neseniai išėjusiame O. Nendrės romane
ANTROJI BANGA

Apie šį romaną rašo:

"O. Nendrė lengvu stiliumi mum pristato Lietuvos ūkininką: nefantazuotą, bet tikrą, tiek savo išore, tiek savo vidumi: siekiantį aukštų idealų, gyliai religingą, suprantantį socialinius reikalus" (Darbininkas, 1970, 73 nr.).

"O. Nendrės pasakojimas apie tai yra subtilus ir patraukius. Ištisai visa knyga yra parašyta gyva ir sklandžia dialogine forma. Todėl beskaitant tarsi užsimiršti, kad turi knygą rankoje, o vien tik klausaisi gyvų pokalbių, pats pasijunti besąs tarp gyvų žmonių" (Tėviškės Aidai, 1970, 42 nr.).

Knyga gaunama "DRAUGE" ir pas platintojus.
Kaina $3.50.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Ar mes atliekame laisvės pareigą savo tautai?

Bent vienu atžvilgiu mes galime ją nesunkiai atlikti, būtent ugdydami lietuvišką knygą.

Už $5.00 ar daugiau paimdami lietuviškų knygų per metus, mes galime per Lietuviškos Knygos Klubą palaikyti gyvą LAISVĄ LIETUVIŠKĄ KNYGĄ. Už tai mes gausime pasirinktinai visus Klubo leidinius trečdaliu pigiau.

Rašykite tuojau:

Lietuviškos Knygos Klubui
4545 West 63rd Street
Chicago, Illinois 60629

pridėdami $5.00 įstojamojo mokesčio. Jokių kitų mokesčių nereikės, išskyrus už pasirinktas knygas su trečdaliu nuolaidos.

Klubas siunčia savo nariams informacijas, apie išleidžiamas knygas.

LAISVĖ TAIP PAT ĮPAREIGOJA

Kristijono Donelaičio žemesnioji lituanistinė mokykla su mokiniais ir mokytojais 1970/71 mokslo metais. Nuotr. V. Noreikos

ŠIRDYJE NETELPA DŽIAUGSMAS

Dar keletas dienų ir lituanistinės mokyklos baigs mokslo metus. O kai pavasario kaitroje lauk kuose susirenka šimtai tų mokyklų mokinių ir mokytojų į užbaigtuvių šventes, džiaugiesi, vildamasis, kad išeivijoje lietuvybė dar išliks ilgus metus gyva. Todėl tyliai ir kantriai darbus didžius bedirbančias lituanistines mokyklas, jų mokytojus ir atžalyną nuoširdžiai tenka pasveikinti ir palinkėti gražių ir mielų atostogų, kad po jų vėl atgimtų meilė lietuvybei, lietuviškam žodžiui, meilė savo kraštui.

Mokyklų tinkle plačiai yra išbujojusi viena iš didžiausių laisvajame pasaulyje lituanistinių mokyklų — K. Donelaičio žemesnioji ir aukštesnioji mokyklos, Chicagoje.

Ji šiais metais užverčia jau dvyliktą savo sunkaus ir atkaklaus darbo lapą. Su šios mokyklos augimu glaudžiai suaugę pirmtakūno A. Regio, ilgamečio mokyklos vedėjo J. Širkos ir daugelio kitų vardai.

Šiais metais ši mokykla mokslo metus baigia birželio 12 d. Į gyvenimą, aukštesniąją mokyklą baigiančius, išleidžia 23 abiturientus, o žemesniąją mokyklą baigia ir į aukštesniąją ateina net 56 mokiniai. Taigi skaičius kasmet auga. Viso šiais mokslo metais mokyklas lankė: aukštesniąją — 131 ir žemesniąją — — 300 mokinių. O kur gi rasi tokią kitą skaitlingą mokyklą.

Jeigu šeštadieniais užsuktum į šią mokyklą, pajustum su kokia meile ir atsidėjimu dirba net 33 mokytojai, klasių globėjos, tėvų komiteto žmonės. Čia nepaprastai vyrauja tvarka, sutarimas, ryžtas ir energija. Gi visų darbų grandį jungia nuoširdžiai beskubėdamas mokyklos vedėjas Julius Širka su savo talkininkais.

Mokslo baigimo iškilmių metu baigusiems mokyklas mokiniams bus įteiktos dovanėlės: žemesniosios mokyklos — Bindokienės, tos pat mokyklos mokytojos, knyga "Mieste nesaugu" ir aukštesn. mokyklos — mūsų žymaus poeto B. Brazdžionio poezijos rinkinys "Pilnatis", kurią pats poetas asmeniškai kiekvienam mokiniui įrašė. Graži tradicija, vetinga, atmintina dovanėlė — miela lietuviška knyga, kiekvienam primins gimtąjį žodį.

Mokslo metus baigiant, kas met išleidžiamas ir mokyklos metraštis. Šiais metais metraštis išeina vardu "Rytmečio Žara", kuriame atsispindi pačių mokinių kūryba, sugebėjimai, darbai ir rūpesčiai su džiaugsmais. Metraštį prirašo patys abiturientai. Gražiu skaitiniu reikia laikyti K. Donelaičio mokyklos išleidžiamus 5 kart per mokslo metus "Pirmuosius Žingsnius". Leidinėlis gražiai tvarkomas, apstu pačių įvairių klasių mokinių kūrybos, prozos, eilėraščių. Gražiai ir skoningai iliustruojamas.

"Pirmuosius Žingsnius" tos mokyklos mokiniai mielai skaito ir net gali būti naudojamas kalbos praturtinimui žemesnėse klasėse.

Po metų sunkių darbų, Kr. Donelaičio mokyklos ruošia savo gražias tradicines sporto šventes tėvų marijonų ūkyje. Šiais metais jau dešimtą kartą tokia šventė įvyksta birželio 6 d.

Pažymėtina, kad šiose šventėse programa būna sklandi, daugiau sportinio pobūdžio, gerai koordinuota, nevarginanti. Ir šiais metais įvyks trumputė meninė programa, o po to sporto žaidimus praves Jonas Bagdonas, kuris šias sunkias pareigas apsiima ir atlieka jau kelinti metai.

Šventės tikslas — gražus mūsų jaunimėlio pabendravimas gamtoje ir pasidžiaugiama našiu mokslo mejų darbu. Gi iš antros pusės norima sutelkt kiek lėšų mokslo priemonėms įsigyti, mokyklos išlaikymo bėdoms atstumti. Ir šiais metais šioje šventėje bus ir vyresniesiems daug pramogų. Ne vien rūpinsimės kūno palaikymu, bet turėsime progos išbandyti savo laimę. Mokyklos vadovybė ir tėvų komitetas ruošia turtingą dovanų skrynią iš kurios kiekvienas galės, jei laimės turės, ištraukti naują Hondą motociklą, meno paveikslų ir kitų vertingų dovanų. Mokyklos vadovybė prašo ir laukia visų tėvelių paramos, aukojant fantus, atsilankant į šventę ir bet kuo prisidedant prie šventės geresnio pasisekimo.

Džiugu, kad lituanistinių mokyklų rūpesčiais gyvena ir Vidurio Vakarų LB apygardos valdyba, pažadėdama ir K. Donelaičio mokyklai apmokėti bent dalį išlaidų už knygas, kurios bus įteiktos mokyklas baigiantiems mokiniams.

Taip pat šiltu žodžiu tenka prisiminti K. Donelaičio mokyklos mokinių ir pirmąją komuniją, įvykusią gegužės 2 d. Aušros Vartų lietuvių parapijos bažnyčioje vien lietuvių kalba. Už tai nuopelnas ir padėka tenka ir kun. A. Nockūnui, MIC, bei vaikučių tėveliams, kurie šią, visą gyvenimą vaikučių atminsimą, dieną įprasmino gimtuoju lietuvišku žodžiu ir malda.

Besibaigiant mokslo metams, tenka nuoširdžiai įvertint K. Donelaičio tėvų komiteto ryžtingą darbą ir rūpestį mokyklos išlaikymui. Komitetui vadovavo Povilas Kilius, Vida Kosmonienė — parengimų vadovė, Regina Kučienė — iždininkė, Vengris — parengimų vadovas, Antanas Luneckas — vicepirmininkas ir Vaclovas Kleiza — informacijos vadovas.

Atskirai tenka prisiminti Kr. Donelaičio ansamblį, kuriam vadovauja nuoširdžiai atsidėjęs mokytojas Vytautas Gutauskas. Šis ansamblis kruopščiai ruošiasi Ketvirtajai Dainų šventei ir repertuarą yra gerai paruošęs. Dainoms paruošti talkininkauja A. Paulikaitis ir K. Skaisgirys.

Kai apžvelgi Kr. Donelaičio mokyklų darbus, jų pasiektus laimėjimus — džiaugiesi ir širdyje netelpa džiaugsmas matant, kiek daug gražaus lietuvių atžalyno ruošiasi ateiti į retėjančias išeivijos lietuvių gretas.

J. Janušaitis

UŽBAIGTA P. SAVICKO KELIONĖ

Nuo gimimo dienos esame nuolatiniai keliautojai Kūrėjo nutiestais keliais. Visi vykstame kryptimi į galutinę stotį, kurioje judėjimas sustoja ir savo kelionlapį atiduodame į Visagalio rankas. Ramybė užvaldo visus. Kito kelio ir pasirinkimo nėra.

Prieš metus, birželio mėn. 2 dieną, tokią kelionę užbaigė ramus ir kuklus a.a. Petras Savickas. Jam buvo lemta tapti žymiu Lietuvos geležinkelių pareigūnu bei administatoriumi. Velionis visą savo gyvenimą ir talentą paš ventė geležinkeliečio profesijai. XIX šimtmečio antroje pusėje per Lietuvą pradėjo riedėti nuostabą

A. a. Petras Savickas

keliančios geležinės mašinos — geležinkeliai. Viena jo šaka ėjo ir per Sūduvos lygumas. Laimingieji gavo darbus prie jų tarnybos, jų tarpe ir a.a. Petro Savicko tėvas. Būsimasis mažasis geležinkelietis matė nutiestus geležinius bėgius, tiltus ir nuostabias mašinas, kurios lėkė ugnimis žėruodamos to laiko nepaprastu greičiu. Mažam berniukui tai paliko nepaprastą įspūdį. Ne tik Petriukas, bet ir kiti du broliai nutarė tapti geležinkeliečiais.

Petras Savickas gimė 1888 m. sausio mėn. 25 d. Bilevičių k. Veiverių valsčiuje. Augo Jurkšų kaime prie Pilviškių, mokėsi Alksnėnų pradžios mokykloje ir Veiverių mokytojų seminarijoje. Tarnavo Paežerių ir Kybartų valsčiaus raštinėse. Anksti įsitraukė į lietuvišką veiklą ruošiant vaidinimus bei vakarus Vilkaviškyje ir Virbalyje. Atlikęs privalomą karo tarnybą, 1912 m. pradėjo dirbti Šiaurės — Vakarų Geležinkelių valdyboje Petrapilyje. 1921 m. sugrįžo Lietuvon ir visą laiką dirbo Lietuvos Geležinkelių valdyboje, eidamas Kelių ir statybų direkcijos Bendrojo skyriaus viršininko pareigas. Plačiai reiškėsi visuomeniniame darbe geležinkeliečių tarpe. Buvo ilgametis Taupomosios — skolinamosios kasos valdybos narys, vėliau pirmininkas. Daug laiko ir energijos pašventė geležinkelininkų kooperatyvų veiklai. Už darbštumą ir nuopelnus buvo apdovanotas Vytauto Didžiojo ordenu. Tarnyboje ramiai kalbėjo, kuklus santykiuose su tarnautojais ir viršininkais, padėdavo visiems.

Raudoniesiems ir rudiesiems okupavus Lietuvą, Geležinkelių valdyboje ėjo Atskaitomybės valdybos virš. pavad. pareigas. 1944 m. pasitraukė į vakarus. Vokiečiai šį aukštą Lietuvos pareigūną paskyrė pervažos sargu Jaegendorfo stotyje. Kantriai nešė naujas pareigas, niekam nesiskundė. Sėdėjo sargo namelyje ir rašė besisielodamas tiems, kurie galėjo atkreipti dėmesį į svarbiuosius reikalus. Po karo apsigyveno Fuessene ir vėliau Augsburge. Kiek jėgos leido darbavosi visuomeninėje veikloje įvairiuose komitetuose, BALFe. 1949 m. emigravo į JAV ir apsigyveno Nashuoje, New Hampshire valst., kuri ir buvo jo paskutinė šio gyvenimo stotis. Senatvę praleido naujame krašte, bet jėgos jau seko. Fizinio darbo beveik nebeįstengė dirbti. Buvo Balfo valdybos narys, sekretorius. Rašė lietuviškai spaudai, Draugui. Kaip jaunose dienose, taip ir senatvėje savo sielos gelmėse buvo besąlyginis lietuvis, dirbo kur tik galėjo. Reikalus spręsdavo paprastai, nesudėtingai. Todėl buvo retas žmogus, neturėjęs priešų.

Mirė staiga pr. m. birželio m. 2 d., besirengdamas žvejoti. Paliko jaunystės draugę žmoną Mariją Palukaitytę, kurią vedė 1918 m. Petrapilyje. Darnioje šeimoje išgyveno 51 metus, kartu su sūnumi Vytautu ir dukra Jadvyga. Dar liko marti Birutė ir anūkėlis Jimelis. Lietuvoje liko sesuo Elena Jokšienė, brolis Jonas JAV., taip pat geležinkeliečiai.

Svetingoje žemėje buvo supiltas dar vienas tėvynainio kapas. A.a. Petras Savickas iškeliavo amžinybėn, palikęs mums tikrai labai gražų pavyzdį, kaip reikia aukotis darbui ir šeimai. Malonus jo besišypsantis veidas paliks atmintyje visiems, kure jį pažino arba kartu dirbo, dalinosi sunkia tremtinio dalia Vokietijoje. Liūdi jo ne tik šeima, bet ir gausūs artimieji, kurie su meile ir pagarba minės jo prisiminimą.

Vyt. Mikūnas

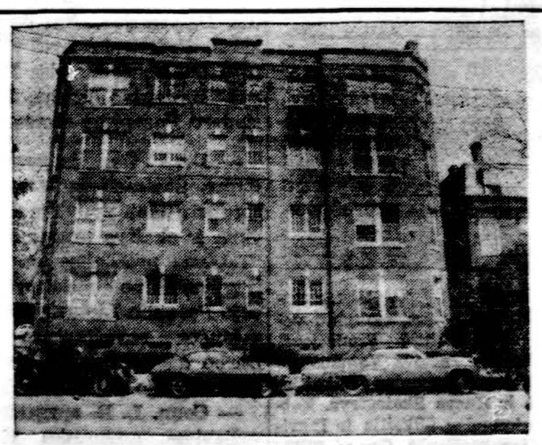

Nuo rugsėjo mėnesio šiuose namuose Cambridge, Mass., gyvens naujavedžiai Cox. Edward Cox veda prez. Nixono dukrą Tricia. Jaunavedžių butas bus trečiame aukšte.

Mūsų kolonijose

Hot Springs, Ark.

KAIP KURIAMAS NAUJAS MIESTAS

Už kelioliktos mylių nuo Hot Springs, Ark., yra kuriamas naujas miestas, kuris ateityje bus didesnis net už pačius tuos garsiuosius Hot Springs. Naujas miestas vadinsis Hot Springs Village. Jį steigia milijoninė J. A. Cooper bendrovė. Tam yra nupirkta 22 000 akrų žemės. Jau išvesta 60 mylių kelių. Išplanuoti sklypai taip, kad nei vienas namas neturės kaimyno užpakaly, o atsidurs į miškelį. Daugiau negu pusė žemės bus skirta rekreacijos įrengimams, miškeliams, vandenims ir t. t. Numatoma, kad ilgainiui čia bus pastatyta 30,000 namų.

Steigimo darbas vykdomas taip intensyviai, kad kasdien, aprūpinti moderniomis mašinomis, dirba apie 1,500 tarnautojų. Kasdien išleidžiama apie ketvirtį milijono dolerių.

Jau yra įtaisytas modernus įvažiavimas į tą būsimąjį miestą, su skulptūromis, fontanais, kainavęs ketvirtį milijono dolerių. Bus įrengti keturi ežerai, golfo laukas, klubo namas, bendruomenės pastatas, jojimui arklių tvartai, jacht klubas, 16 parkų.

Didysis ežeras užims 200 akrų. Jame bus prileista žuvų. Jau dabar iškasta paruošta vieta ežerui, dugnan priversta visokių kelmų, nuolaužų, kad būtų kuo mažiau įvairiems vandens gyvūnėliams, kuriais minta žuvys. Ežeras prisipildys vandens iš išgręžto šaltinio.

Jau dalyje ploto išvesta kanalizacija, elektros laidai. Bus įrengta mokykla, gydymosi įstaigos ir visi kiti miesto patogumai. Apsigyvenantieji turės miesto patogumus ir gamtoje įkurtos sodybos malonumus. Jau yra ir lietuvių, įsigijusių sklypų. Jų kaina nėra labai žema. Yra čia veikiantį statybos bendrovė, kuri prieinamesne kaina pastato pageidaujamus namus. **Pr.**

UPĖ Į RYTUS, UPĖ Į ŠIAURĘ

K. ALMENAS

romanas

Vienintelis šiuo metu rinkoje esąs nuotykių romanas, kurį skaitydamas jaunuolis negali atsitraukt, o vyresnios kartos žmogus atjaunėja ir keliauja su autorium pavojais nuklotu keliu iš 19 amžiaus Lietuvos į Amerikos laukinius vakarus.

Knyga išleista Liet. Knygos klubo, gaunama "Drauge".

Kaina: I dal. $3.00, II dal. ti prie knygos kainos 5 proc. mokesčiams.

Mano mielam krikšto tėvui

Kazimierui Merkiui

Jūsų mielai žmonai STASEI mirus, nuo manęs ir mano žmonos gili užuojauta ir mūsų jausmai yra kartu su Jumis Jūsų skausme.

RAIMA ir SOFIJA MIŠAUSKAI

A. + A.

Raimundui Pažėrai

tragiškai žuvus,

jo tėvus JUOZĄ ir ELENĄ PAŽĖRUS ir seserį JŪRATĘ, skausio prislėgtus giliai užjaučiame ir kartu liūdime.

DRAUGELIŲ ir STOČKŲ ŠEIMOS

EUDEIKIS

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

Laidotuvių Direktoriai

Trys Moderniškos Koplyčios

4330 South California Avenue

Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

— TĖVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Telef. GRovehill 6-2345-6

1410 S. 50th Ave., Cicero TOwnhall 3-2108-09

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

GĖLĖS

Vestuvėms, banketams, laidotuvėms ir kitokioms progoms

GUŽAUSKŲ

Beverly Hills Gėlinyčia

2443 W. 63rd Street, Chicago, Illinois

TEL. PR 8-0833 — PR 8-0834

Mūsų mielus

BIRUTĘ IR LEONĄ PRAPUOLENIUS,

jų sūnui PERKŪNUI tragiškai mirus, nuoširdžiai užjaučia

Simanavičiai

Mažeikai

Dėdinai

MAZEIKA & EVANS

FUNERAL HOME

THREE

AIR-CONDITIONED CHAPELS

Parking Facilities

6845 SOUTH WESTERN AVE. REpublic 7-0800

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNŪS

2314 W. 23rd PLACE Tel. VIrginia 7-6672

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

LEONARD BUKAUSKAS IR SŪNUS

649 East 162nd Street, South Holland

10821 South Michigan Avenue, Chicago

TEL. — CO 4-2228

APLINK MUS

× **Dr. Antanas Razma,** Lietuvių fondo iniciatorius ir buvęs valdybos bei tarybos pirmininkas, kurį laiką ruošęsis ir išlaikęs reikiamus egzaminus, gavo American Board of Family Practice diplomą.

× **Kazys Kleiva,** Pas. liet. kat. bendrijos pirmininkas, pereitą šeštadienį grįžo iš ligoninės, kur jam buvo padaryta operacija, ir pamažu sveiksta namie. Dar turės namie bent porą savaičių būti gydytojo priežiūroje.

× **Stasys Barzdukas,** Pasaulio lietuvių bendruomenės pirmininkas, pereitą savaitgalį buvo iš Clevelando atvykęs į Chicagą, aktyviai dalyvavo Lituanistikos instituto suvažiavime, simpoziume, pasakė gražią kalbą a. a. J. Bachuno paminklo atidengimo iškilmėse, susitiko su JAV LB vadovais ir kt. vadovaujančiais asmenimis. Antradienį, aplankęs "Draugą", sugrįžo atgal.

× **Dail. Val. Ramonis** savo Masters galerijoje, 660 Vernon Ave. Glenkoe, Ill. (tel. 835-1263) nuo birž. 6 d. iki liepos 3 d. rengia Bolivijos menininkės Gracielos Rodo Boulanger darbų parodą. Galerija atdara savaitės dienomis nuo 10 iki 6 v. v., penktadieniais iki 9 v. v., pirmadieniais uždaryta. Pats dail. Ramonis dabar persikėlė į naują nuosavą namą, 5926 So. Whipple.

× **Kolumbo vyčiai,** su savo puošniomis uniformomis, ir Dariaus Girėno bei Don Varno postų veteranai organizuotai dalyvavo Kapinių dienoje lietuvių Šv. Kazimiero kapinėse.

× **Švč. P. M. Gimimo** parapijos mokykla mokslo metus baigia birželio 5 d. Ryte 9:30 val. bus pamaldos. Mokyklą baigia 42 berniukai ir 38 mergaitės.

× **Moterų sąjungos 21-mos** kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 6 d., 1 val. p. p. parapijos žemutinėj svetainėj. Visi kviečiami dalyvauti, nes vasaros metu nebus susirinkimų. Taip pat pasitarsime apie arbatėlę, kuri įvyks J. Kuzmickų namuose birželio 20 dieną.

× **"Tinkamas maistas — patvarumo pagrindas",** 323 Alvudo radijo paskaita šį ketvirtadienį, birželio 3 d., 11 v. r. Barcus Radijo šeimos valandoj.

× **Reikalinga panelė** kartą per savaitę paskaityti ir mašinėle kai kuriuos dalykus parašyti nusilpusiai akimis moteriai. Skambinti telefonu **HE 4-1430.** (pr.)

× **RAŠOMOS maš. įv. kalbomis,** RADIO, TV, SKAIČIAVIMO ir kalkul. mašinos pigiau ir greit: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N. Y. 11731. Katalogai nemokamai. **Chicagoje informuokitės telef.: 476-7399.** (sk.)

× **Gražios lietuviškos lėlės** gaunamos "Draugo" administracijoje. P. T. Vilipienė vėl pristatė gražių lėlių. Yra didesnių ir mažesnių pasirinkimui. Atvykite pamatyti. Irgi yra nemažas pasirinkimas įvairių apaltiesių, pagalvių ir t. t. (pr.)

× **Karščiai čia pat.** Net 32 modelius oro vėsintuvų šiais metais pagamino Emerson firma. Įsigykit dabar. Gradinskas 2512 W. 47th St., FR 6-1998. (sk.)

× **NAMAMS PIRKTI PASKOLOS** duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais.

Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road Telefonas VI 7-7747. (sk.)

× **Balfo** Chicagos apskrities valdyba kviečia visų skyrių valdybų narių bei atstovų bendrą pasitarimą birželio 6 d. (sekmadienį) 12 val., "Laisvosios Lietuvos" patalpose, 2618 West 71st St., Chicagoje. Pasitarime numatyta apsvarstyti: pavasarinio pikniko rengimo, kan. J. Končiaus išleistuvių ir kiti svarbūs einamieji reikalai. Piknikas įvyks 1971 m. birželio 20 d. Bučo sodyboje.

× **Tinklinio mėgėjams gera** proga pamatyti aukščiausio lygio tinklinį Šiaurės Amerikos lietuvių tarpe. Žaidžia L.S.K. Žaibas iš Clevelando, prieš Chicagos lietuvių rinktinę. Rungtynės įvyks Marquette Parko salėje, birželio 6 d. 11 val. ryto. Už Chicagos rinktinę žais ir B. Andriukaitis, kuris amerikiečių tarpe yra pripažintas, kaip vienas iš trijų geriausių kirtikų visoje Amerikoje.

× **Cicero Šv. Antano** parap. mokslo metų užbaiga bus birželio 6 d. 9 v. r. bažnyčioje šv. Mišių metu.

× **Moksleivių ateitininkų stovyklos Dainavoje** įvyksta: vyresniųjų (baigusių 8 skyrius) nuo birželio 20 d. iki liepos 4 d., jaunučių ir jaunių (1-8 skyriaus) nuo liepos 5 d. iki liepos 18 d. Į vyresniųjų stovyklą iš Chicagos autobusai išvyksta birželio 20 d. 8 val. r. nuo Jaunimo centro ir 7:30 val. nuo Cicero Šv. Antano parapijos. Grįžta vienas, o galimas dalykas, ir abu autobusai penktadienio vakare, liepos 2 d. taip, kad dainų šventės dalyviai galėtų dalyvauti generalinėj repeticijoj, šeštadienį. Į jaunučių stovyklą autobusai išvyksta liepos 5 d., pirmadienį, 7:30 val. ryto nuo Cicero parapijos ir 8 val. ryto nuo Jaunimo centro. Grįžta liepos 18 d. vakare.

Violeta ir Vilius Mikaičiai

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

NAUJA MIKAIČIŲ ŠEIMA

Gegužės 1 d. Alės ir Stasio Briedžių ir Lenos Mikaitienės šeimoms, gyvenančioms Marquette Parke, taip pat jų giminėms, draugams, pažįstamiems buvo iškilmingas įvykis, stebint Briedžių dukterį Violetą ir Mikaičių Vilių švč. Panelės Marijos Gimimo bažnyčioje su palyda žengiančius prie altoriaus. Jungtuvių apeigose daug iškilmingumo įnešė sol. S. Baro ir Operos vyrų choro giesmių garsai, muz. A. Šimkui pritariant vargonais.

Už kelių valandų po jungtuvių, Palos Country klube prasidėjusios vestuvinės vaišės sutraukė apie 350 svečių. Jauki ir šilta nuotaika sujungė vyresniuosius ir jaunesniuosius. Jaunavedžiai buvo sutikti pagal lietuviškas vestuvines tradicijas, kurios tęsėsi iki jaunavedžių išlydėjimo. Vestuvines vaišes atidarė Violetos tėvas, kuris pasveikinęs jaunavedžius, pakvietė L. Gružą būti vaišių pravedėju. Vaišių metu jaunavedžius dar sveikino Violetos dėdė dr. J. Briedis, kun. A. Trakis, dr. Trakienė, dr. J. Glaudelis ir dr. K. Karvelis. Telegramos gautos ne tik iš JAV, bet Lietuvos, Australijos ir Kanados. Svečius linksmino A. Stelmoko orkestras, pritariant solistui A. Jančiui. Taip pat vaišių metu Violetos dėdė dr. J. Briedis visus maloniai nuteikė, padainuodamas šiam įvykiui savo suharmonizuotą dainą. Orkestrui ilsintis pertraukų metu jaunavedžių draugai jau išaugę už Lietuvos ribų, pokarinėje emigracijoje, traukė lietuviškų dainų pynes.

Dėka Violetos ir Viliaus tėvų pastangų, o jaunavedžių mokslo įvertinimo, ši nauja šeima sukurta ant tvirtų ekonominių pagrindų, nes abu jaunavedžiai turi profesijas. Vilius yra baigęs inžineriją, o Violeta psichologiją ir abu dirba savo profesijose. Šiuo metu jaunavedžiai yra povestuvinėje kelionėje Europoje. Sugrįžę žada apsigyventi Chicagoje ar jos apylinkėse. Saulėtos ateities abiems jaunavedžiams!

V. J.

CICERO KOLONIJOJ

A. a. Tomas Počkus (Paštukas) mirė gegužės 25 d. Buvo pašarvotas Petkų koplyčioje, 1410 So. 50th Ave. Palaidotas iš Šv. Antano parapijos bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse šalia mirusios žmonos. Prie kapo kun. A. Juška atliko gražias apeigas. Palydovai užprašyti pietums. Velionis Tomas gyveno užsidaręs, niekur nepriguldjo, todėl laidotuvės buvo gana kuklios. Garbė broliui Jonui ir svainiui Činikui, jie dėjo pastangas, kad velionis būtų gražiai pagerbtas. Jonas Paštukas gerai žinomas dainos mylėtojas ir teatralas, tad brolio laidotuvėms užprašė operos sol. A. Brazį bažnyčioje giedoti. Yra nemažai panevėžiečių, kurie pažinojo velionį Tomą. Ilsėkis, Tomai, ramybėje. **Cicero D.**

CHICAGOS ŽINIOS

MIESTO TARYBA PARINKO 98 VIETAS BUTAMS

Chicagos miesto taryba jau parinko 98 vietas pigesnių butų kolonijoms. Tos vietos yra išsklaidytos po 25 miesto "wardus". Čia iš viso būtų pastatyti 735 butai. Miesto taryba skuba daryti sprendimą, nes jeigu iki birž. 15 d. nesuras vietų dėl 500 butų, praras federalinę paramą butų statybai.

AREŠTUOS IR HUBBARDO MERGINĄ

Nustatyta, kad buvo išeikvota 98,450 dolerių iš tų sumų, kurios buvo skirtos nebaltiesiems darbininkams Chicagoje paruošti statybos ir kitiems darbams. Kaltinamas tų sumų prižiūrėtojas seniūnas Hubbard. Įsakyta jį areštuoti. Bet dabar taip pat įsakyta areštuoti ir jo merginą Camille Landry, kuri taipgi įtariama dalyvavusi išeikvojime. Ji yra išvykusi į Meksiką.

GARY MOKYKLOS VĖL DIRBA

Gary valdinės mokyklos, kurias lanko 48,000 auklėtinių, vėl dirba, nes mokytojai atšaukė ankstybesnį nutarimą streikuoti. Dalis jų reikalavimų buvo patenkinta. Svarbiausia streikas buvo kilęs dėl vadovybės nutarimo padidinti klases bent dviemis moksleiviais ir daryti mokytojų perkėlimus, nors jiems ir nesutinkant.

MARQUETTE PARKE SIAUČIA NEPILNAMEČIŲ VAGILIŲ GAUJA

Gegužės 26 d. pavakariais prie McKay mokyklos 3 vagiliai apiplėšė laikraščių išnešiotoją. Iš jo atėmė surinktus prenumeratos pinigus. Toji mokykla yra Marquette Parke, prie Fairfield, 69 ir Washtenaw gatvių, prie pat Marquette Parko parapijos bažnyčios. Visi vagiliai yra išaiškinti, jų pavardės yra žinomos. Apie jų vaikų įvykdytą vagystę yra pranešta tėvams. Apie tą mokyklą vyksta ir daugiau visokių nusikaltimų, tik žmonės jų nekelia viešumon. Jeigu tie 3 vagiliai apiplėš dar ką nors, bus pranešta policijai ir jų pavardės bus paskelbtos spaudoje. Iki dar nevėlu, tėvai turi gerai nubausti ir išardyti veikiančią gaują. **St.**

KONCERTAI PARKUOSE

Įvairiuose Chicagos parkuose vasarą vyks nemokami koncertai. Lietuviams artimiausiame Marquette Parke koncertai bus liepos 4, 7, 14, 21 ir 28 d. 7 val. v.

ILLINOIS KELIUOSE ŽUVO 32

Illinois valstijos keliuose nuo penktadienio 6 v. v. iki pirmadienio vidurnakčio žuvo 32 žmonės, iš jų trys Chicagoje. Iš viso JAV-se per tą ilgąjį savaitgalį žuvo 557 žmonės, daugiau, negu buvo spėjama.

Kristijono Donelaičio aukštesniosios ir žemesniosios mokyklos mokytojų taryba. Iš k. į d.: Vytautas Gutauskas, Bronė Stravinskienė, Irena Bukaveckienė, tėvų komiteto pirmininkas Povilas Kilius, mokyklų vedėjas ir direktorius Julius Širka, Danutė Bindokienė, kun. Antanas Nockūnas, MIC, Birutė Vindašienė. Antroje eilėje stovi: Stasys Juozapavičius, Eleonora Giečienė, Antanina Noreikienė, Vaclova Vainauskienė, Vanda Vaitkevičienė, Ona Jageliené ir Nijolė Mackevičienė. Trečioje eilėje stovi: Edmundas Šilkaitis, Jūratė Jasaitytė, Irena Smieliauskienė, Rožė Kriaučiūnienė, Stefanija Burokienė ir Kazys Skaisgirys. Ketvirtoje eilėje stovi: Gaida Visockytė, Gintaras Aukštuolis, Diana Gelažiūtė, Raimundas Šilkaitis ir Ingrida Blekytė. Nuotraukoje trūksta: Alberto Paulikaičio, Sofijjos Jelionienės, Marijos Plačienės, Onos Siliūnienės, Jono Jasaičio ir Danutės Bilaišienės.

Nuotr. V. Noreikos

Dar viena talentinga lietuvaitė

Šiomis dienomis JAV Federalė vyriausybė paskyrė 40 pilnai apmokamų stipendijų mūsų planetos sudėčiai tirti studijoms (Earth Science).

Atrodo, kad ši dar neištirta, turinti daug paslapčių, mokslo šaka norima suintensyvinti, įtraukiant į šią sritį darbo nebijančius akademikus. Tad ir kandidatų ieškota ne vienoje valstijoje, ne viename mokslo židinyje, bet kreiptasi į plačias intelektualų mases, kad sukomplektavus tinkamiausius šiai paskirčiai kandidatus. Būdinga, kad jiame "išrinktųjų" sąraše figūruoja lietuvaitės vienuolės sesers Joyce (Yolandos Biežis) vardas.

Ši kukli viešumos vengianti lietuvaitė, nors magistro laipsnį įgijo jau 1958 metais ir dabar sėkmingai vadovauja Kearney, N. J., lietuviškam mokslo židiniui, nepasitenkino įgytu diplomu. Ji lankė ir dabar lanko įvairius kursus, tobulėdama ne tik pedagogikos srity, bet domėjosi ir kitomis mokslo šakomis. Tasai jos susidomėjimas mokslu, matomai, buvo pastebėtas tų įstaigų, kurios komplektavo šiuos sąrašus ir todėl ji buvo įtraukta "išrinktųjų" sąrašan. Sesuo Joyce yra mums visiems gerai žinomų veikėjų dr. ir Onos Biežių dukra. Džiaugiasi paskyrimu jos tėveliai, didžiuojasi ir lietuviškoji visuomenė, tvirtai tikėdama, kad Yolanda savo kruopščiu darbu bei pastangomis įpins naują perlą į lietuvių mokslininkų atsiektų darbų pynę. **A. K.**

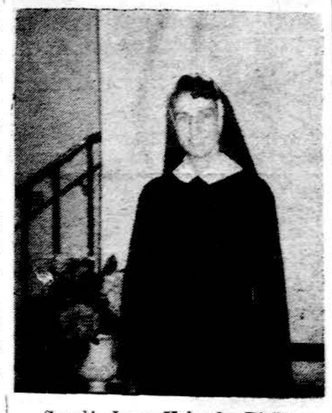

Seselė Joyce-Yolanda Biežis

— Amerikon 80% heroino įšmugeliuojama iš Turkijos.

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖSE

— **Skaudi nelaimė palietė Los Angeles lietuvius:** gegužės 28 automobilio nelaimėje žuvo du Lojolos gimnazijos mokiniai — Jonas Domkus ir Raimondas Pažėra, o Vytautas Vilimas sužeistas. Visi trys jaunuoliai teikė daug gražių vilčių lietuviškai ateičiai: dalyvavo Šv. Kazimiero parapijos chore, šoko tautinių šokių grupėje, dalyvavo akcijoje už Simą Kudirką ir Simokaičius. Skausmo giliai paliestos ne tik tų jaunuolių šeimos, bet ir visa vietos lietuvių bendruomenė.

— **Algirdas ir Laima Boreišiai** Phoenix, Ariz., liepos mėnesį išvyksta į Europą. Ten planuoja aplankyti daugelį kraštų ir pabūti keletą mėnesių.

— **Muzikė ir kompozitorė Ona Metrikienė** su vyru Antanu, kuris yra profesionalas rekorduotojas, gegužės 26 d. atvyko į Phoenixą pastoviai apsigyventi. Jie čia neseniai nusipirko gražią rezidenciją garsiojo Camelback kalno papėdėje.

— **Vytas Mozart - Mozuraitis,** Phenix, Ariz., 1971 balandžio 30 d. sėkmingai baigė specialią mokyklą — Universal Technical Institute ir gavo diplomą — mokyklos baigimo pažymėjimą. Dabar jis dirba kaip specialistas namų šaldymo ir šildymo srityje. Gegužės 22 d. jo draugai jam suruošė netikėtą pagerbimo pobūvį. Vytas ta proga gavo daug dovanų ir sveikinimų.

— **Atvyksta Australijos lietuviai.** Gegužės 29 d. atvyksta būrelis Australijos lietuvių, kurie, pasisvečiavę Los Angeles, paskui vyks į Dainų šventę Chicagon. Su jais atvyksta ir Australijos, Kensington miesto lietuvių klebonas ir kapelionas kun. Pranas Vaseris ir Angelės Raulinaitienės mamytė, Staugaitienė. Kun. P. Vaseris bus Šv. Kazimiero parapijos klebonijos svečias.

— **Kun. Antanas Rubšys,** Manhattan College, New York, profesorius, Prano ir Anastazijos Speecherių globotinis, vasaros atostogas praleisti atvyksta į Los Angeles ir rudenį, gavęs kolegijos leidimą, išvyksta visiems metams į Šv. Žemę ir į Romą Šv. Rašto studijoms pasitobulinti ir atsišviežinti. Jo kelionę finansuoja pati kolegija, kurioje kun. Ant. Rubšys yra išdirbęs daugiau dešimt metų. Kun. A. Rubšys yra baigęs mokslus Gregorijaus universitete Romoje Teologijos licenciato laipsniu ir Romos Biblijos institutą taip pat licenciato laipsniu. Be to, jisai yra dėstęs Šv. Raštą San Diego, Cal., kunigų seminarijoje ir nuo 1957 metų Manhattan kolegijoje, kur yra įsigijęs didelį vadovybės ir studentų dėmesį.

— **Lietuvių Dienos,** Los Angeles, Calif., birželio 20 d. programa: Šv. Kazimiero bažnyčioje iškilmingos lietuviškos šv. Mišios, pamokslą sako Australijos Lietuvių kapelionas ir klebonas Pranas Vaseris. Gieda Šv. Kazimiero choras, vedamas komp. Broniaus Budriūno. 11:30 val. Parodų atidarymas parapijos salėje ir mokyklos klasėse ir pietų laikas. 2 val. p. p. Marshall High School Auditorijoje, tik vienas blokas nuo lietuvių bažnyčios, Didysis koncertas. Dalyvauja: Gina Čapkauskienė, Raimonda Apeikytė, Birutė Dabšienė, Bronius Budriūnas, Rimtautas Dabšys, Šv. Kazimiero Parapijos choras.

— **Dr. P. Radvila,** gyvenantis Berne, Šveicarijoje, atvyksta į šių metų Liet. gydytojų suvažiavimą ir skaitys pranešimą apie "Tetanus profilaksę pas žmogų ir gyvulius po sužeidimų". Laisvojo Pasaulio Lietuvių gydytojų sąjungos suvažiavimas įvyks Darbo dienos švenčių savaitgalyje, rugsėjo 4-5 d. New Yorke.

— **Conn. L. B. apygardos** suvažiavime apygardos vicepirmin. politiniams reikalams Juozas Valiušaitis pranešė, kad apygarda numato ruošti seminarą paruošti kalbėtojams amerikiečių visuomenei. Data bus paskelbta vėliau. Neseniai amerikiečiams kalbėjo Vilius Bražėnas. Connecticut politikų grupei kalbėjęs V. Bražėnas iškėlė komunistų terorą Lietuvoj.

— **Irena Ivaškienė su vyru** Antanu gražiai aprašyta "Conn. Sunday Herald" laikraštyje, kartu pridėta ir jų šeimos nuotrauka. A. Ivaška yra Bridgeporto, Conn., LB apyl. pirmininkas ir LB apygardos valdybos narys. Jo žmona, nežiūrint jaunos šeimos auginimo, randa laiko lietuviškai veiklai ir lietuvių balso iškėlimui viešumoje.

— **Sėkminga lietuvių bendrovė.** Lietuvių statybos bendrovė Rūta birželio 6 d. Santa Monica, Calif., atidaro naują 23-jų butų apartamentinį namą, kur bus patogu įsikurti šeimoms su mažais vaikais. Tie rūmai — netoli jūros. Specialiai vaikams yra žaidimų aikštelė lauke ir žaidimų kambarys viduje su žaislais, knygomis ir kitais reikmenimis. Butai liuksusiškai įrengti; net 13 jų turi po tris miegamuosius. Butuose žirandeliai, stumdomos stiklinės balkonų durys, virtuvėse pačios išsivalančios krosnys, automatiškas šiukšlių ir atmatų sumalimas ir išmetimas, šildymo lempos lubose.

— **Inž. E. Jarašūnas,** dėstąs Californijos valstybinėje kolegijoje, specialiu dekano raštu susilaukė gražaus įvertinimo ir kvietimo dėstyti vasaros kursą. Inž. Jarašūnas yra taip pat lietuvių statybos — investavimo bendrovės Rūtos prezidentas.

— **Kun. K. Pugevičius,** LB Centrinės informacijos komisijos narys, TV ir radijo srities specialistas, LB Vakarų apygardos valdybos pakviestas, padarė įdomų pranešimą Los Angeles Lietuvių namuose. Be daugelio praktiškų sugestijų, dirbantiems informacijos srity, jis iškėlė būtinumą steigti Lietuvių Informacijos centrą, o taip pat kiekvienoj kolonijoj turėti žmogų, kuris bet kuriuo momentu galėtų suteikti lietuviškais reikalais informacijų amerikiečių spaudai, radijui ir televizijai.

— **Vladas Pažiūra,** susitaręs su LB Vakarų apygardos valdyba, organizuoja Anaheim, Calif., naują Lietuvių bendruomenės apylinkę. Jis, be to, yra ilgametis Los Angeles Balfo skyriaus pirmininkas ir vienas iš centrinio Balfo direktorių. A. Pažiūrienė yra taip pat daugelio organizacijų aktyvi visuomeninkė ir gabi mėgėja dailininkė.

VOKIETIJOJ

— **Vakarų Europos Lietuvių sielovados kunigų ir pasauliečių** suvažiavimas įvyko gegužės 28-31 d. Braunshardte. Paskaitas skaitė: "Lietuviškų pamaldų klausimu" — kun. Br. Liubinas, "Lietuviškos sielovados trūkumai", — dr. J. Norkaitis, "Naujausieji religinės muzikos nuostatai", kun. L. Budreckas, "Problemos Bažnyčios padėties po Vatikano II susirinkimo" — dir. V. Natkevičius, "Kelios mintys dėl Bažnyčios pobūdžio" — kun. A. Rubikas. Suvažiavime dalyvavo ir vysk. A. Deksnys.

VISA LIETUVOS PINIGŲ ISTORIJA

Dar galima gauti "Drauge" Jono K. Kario NUMIZMATIKĄ (15 dol.), taip pat SENOVĖS LIETUVIŲ PINIGUS (10 dol.) ir NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS PINIGUS (5 dol.). Kai kurios tų knygų baigiamos išparduoti.